

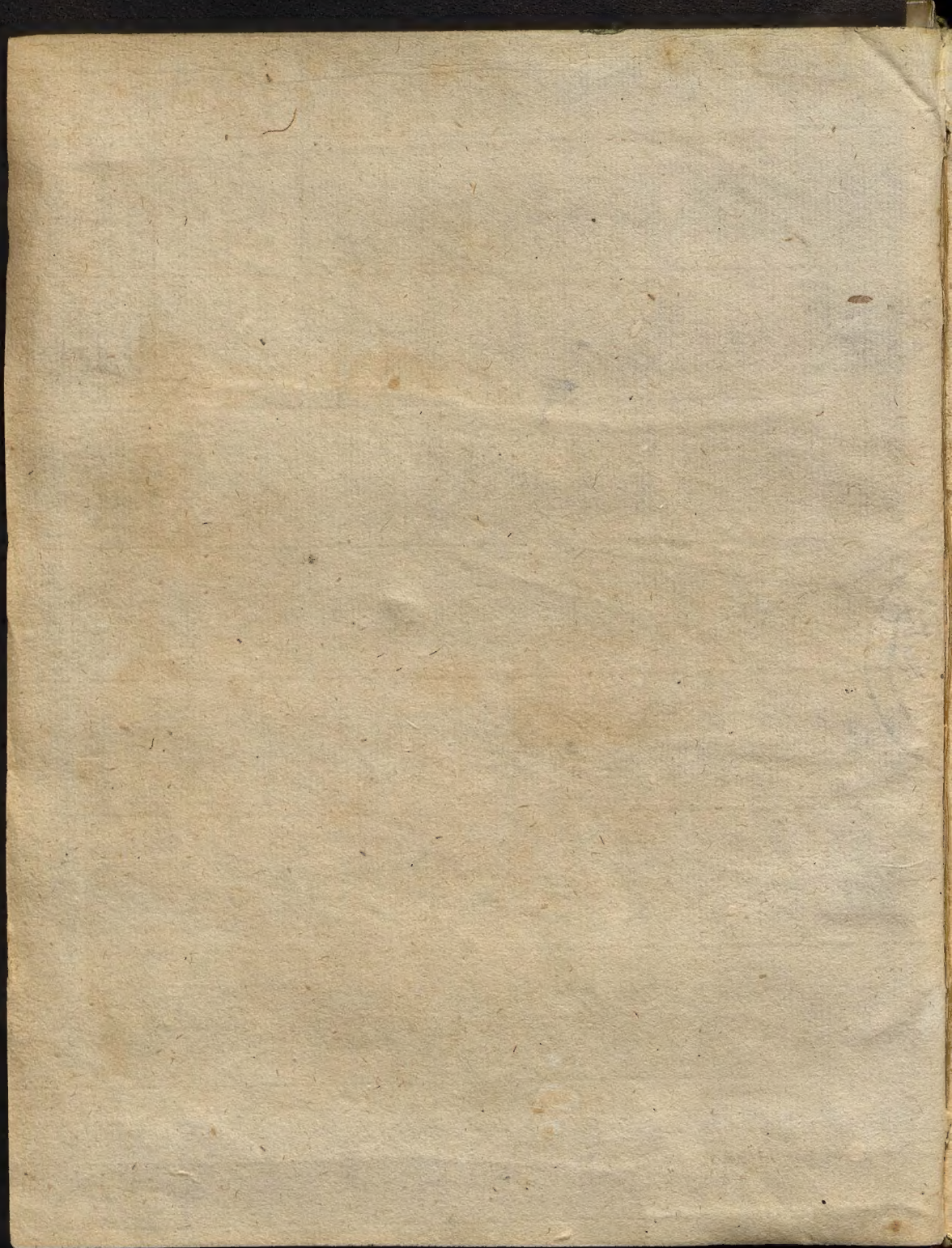

Poex: 1246

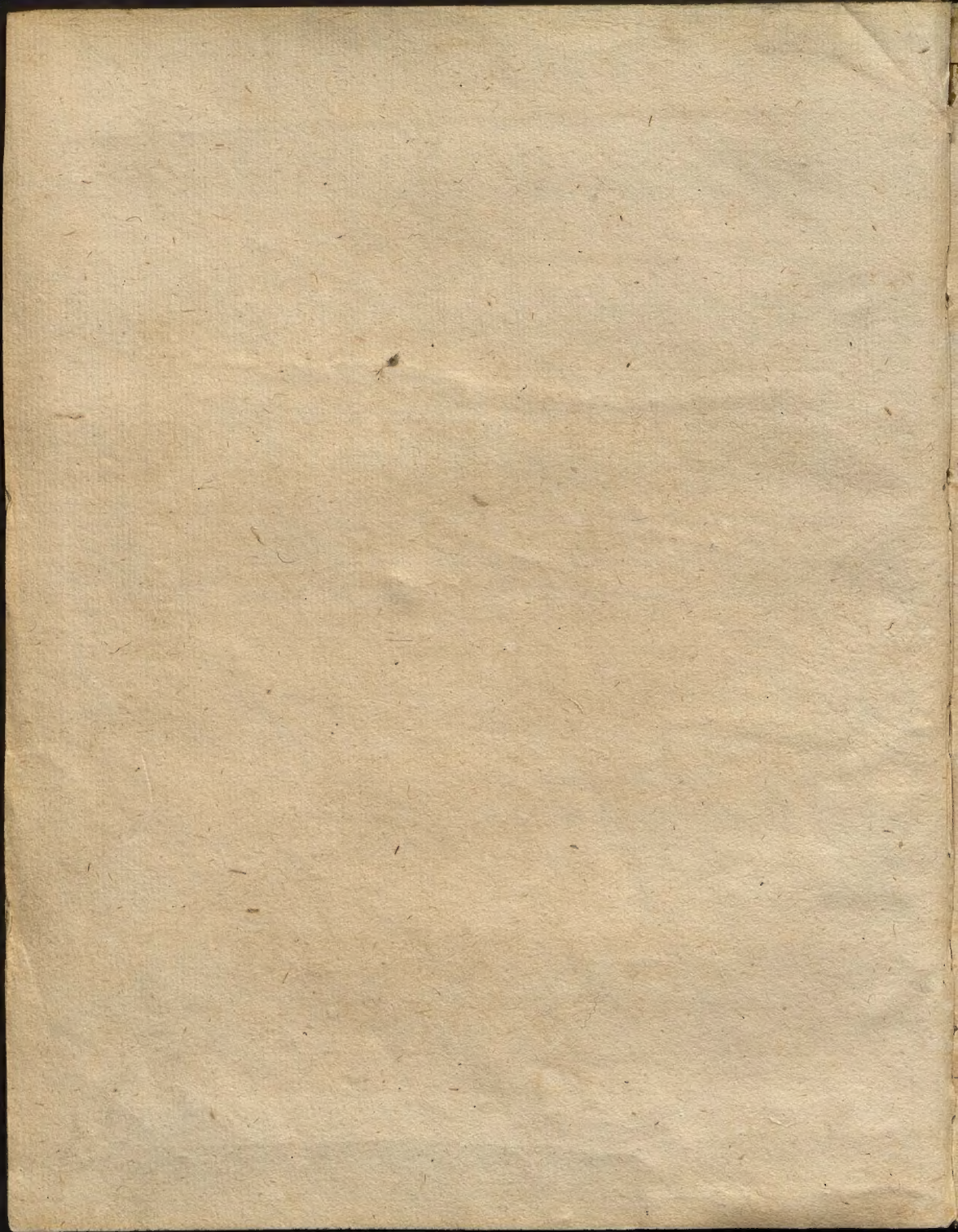

2530

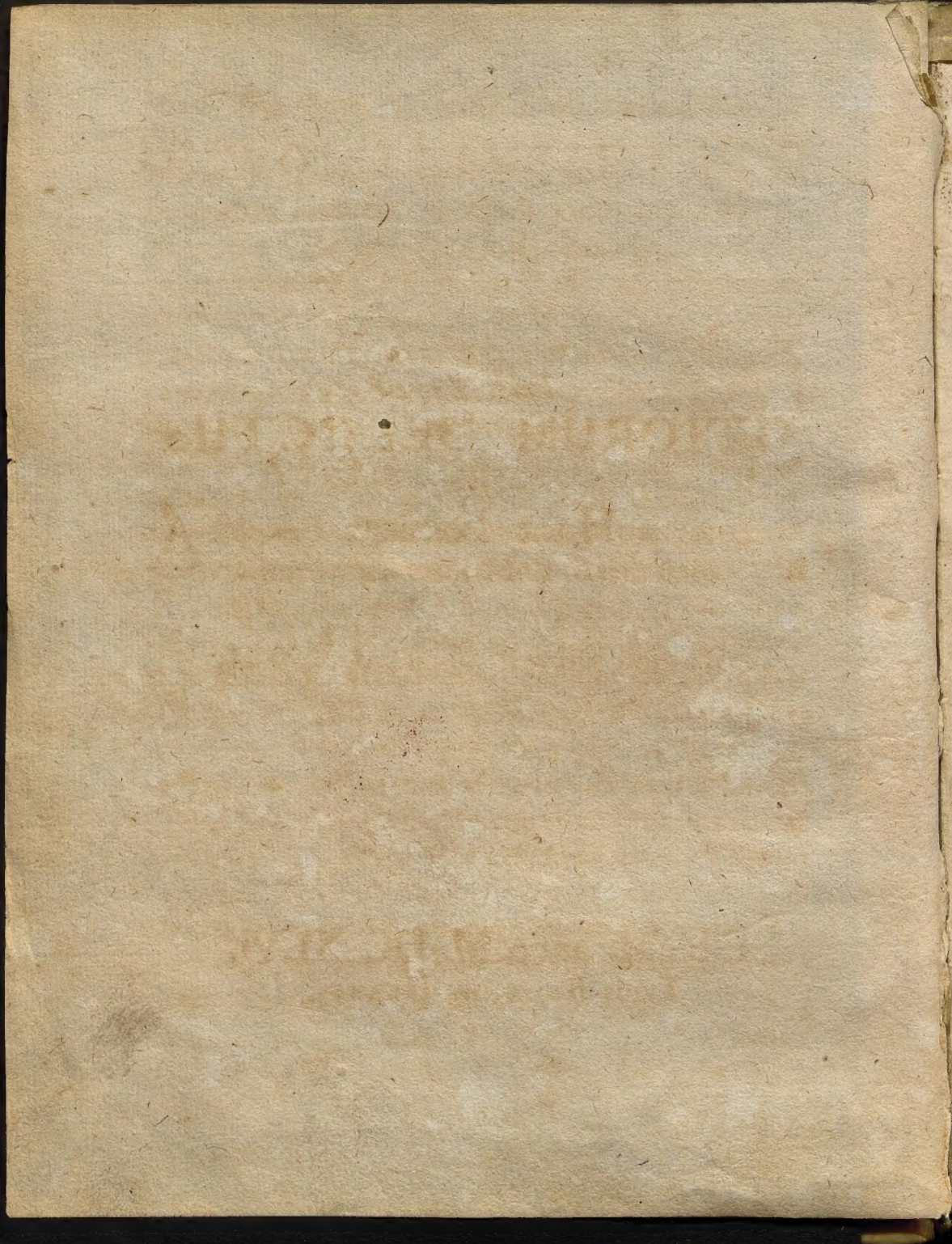
1869 11. 387

(2)

Frid. Zamell

PHILYRA RECEPTA

Sive

Tillius exarmatus.

ELBINGÆ Typis Bodenhausianis
ANNO M. DC. XXXI.

RECEIVED

THE

LIBRARY

Illustrissimo Heroi ac Domino

**Dn. AXELIO OXEN-
STIRNIO,**

*L. B. in Chymito, Dn. de Fiholmo, Equiti au-
rato, Sveciæ Regni Cancellario, Regiarum partium in
Borussia Gubernatori Generali &c. Domino suo
gratioss. S.*

BEllo hoc, Illustrissime Heros, in Hermun-
duris gesto si ullum est memorabilius, certè
Orbi Christiano hætenus fuit nullum felici-
us. Quòd n. Gothicæ gentes, quarum solam
auditionem Germania antè acceperat, latè per
eam victricia arma circumferant, Rexq; glorio-
sissimus Francis in deditionem acceptis populum
Germanici nominis penè omnem dicto audientem
habeat, latiq; defusis hostium reliquiis nuntii au-
res nostras circumsonent, ab hac Tullianâ clade
totum est.

Digna res, quæ cultorite Nu-
mine, omnium lingvis celebretur, celebrata per-
petuis literarum monumentis ad omnem posteri-
tatem tradatur.

Nec deerunt, qui pro-
vinciam hanc aut sponte suscipiant, aut injun-
ctam non detrectent.

Ego, quamvis mecum
habitarem, tamtisq; rebus gestis digno stylo exor-
nandis imparem me satis nossem; tamen, quòd Tu,

Domine, velles; remq, omnem, ut armis gesta
erat, liberaliter exponeres; eo orationis genere,
quo visum magis, eâ fide, qua in Historico com-
mendetur, bellum id complexus sum: inde Tilli-
um meum exarmatum Tibi nunc exhibeo, dico,
sacro.

Nam cûm post Regem Opt. maxi-
mum, quò se humana acies aliò convertat, rectè
ignoret; Tuo Tibi imprimis jure, quod à favore
in me Tuo profectum erat, reddo.

Quòd si,
Domine gratiosissime, amorem hunc æternum vo-
les; eâdem lege Tua me virtutis cultorem exci-
tabis ad majora indies.

V. Dabam El-
bingæ IX. Cal. Novemb. anno salutis nostræ
M. DC. XXXI.

Illustriss. cel. Tuæ

devot.

Frid. Zamelius.

Arcto.

A Rectas acies infauſtaq; prælia genti,
Veſpere quam prono Titania ſidera luſtrant,
Heſperioq; duci, cuius Germania diros
Horret adhuc auſus, partumq; ex hoſte triumphum
Dicere, & Auſonio verſu rem condere faſtis
Aggredior. Vos ô, quorum victricia ductu
Induit arma Gothus, ſuperi adſpirate canenti.

Oxenſtirniade, diuûm genus, altera gentis
Fama Tua, Regi ſemper conjunctior Heros,
Ingentem patrius qui implet virtutibus Orbem
Iam cælo dignus, niſi quæ mortalia curant
Et ſpretum pietatis opus, miſerata laborem
Exiliumq; virum, patriæ quos limine terra
Imperioſa Fides Romani Præſulis egit,
Hoc caput afflictiſ ſervarent Numina rebus;
Hac quâ fronte ſoles præſentibus annue cæptis
Hoc animo, rerum quo tot momenta volutas.

Postquam ſeritigeræ dejecit Virginis Arces
Tillius in cædes horrendaq; funera nato
Ingenio, Strygias quo jam conceperat iras,
Tergeminasq; Erebi Furias, cum littore primum
Agmen ab Heſperio Germanæ adverteret ora,
Molitus quodcumq; nefas, quò frangeret omnes
Teutonia vires, diſisq; involveret armis,
Inferretq; deos, quibus ædes dedicat altas
Sumtibus inſanis & lectiſſernia ponit
Vana ſuperſtitio, ſed patrum ejecerat ætas
His terris, populum ſi poſſet Marte potentem
Atq; olim Auſtriacos pro Religionẽ furorẽ
Expertum, multo cûm milite cingeret urbes,
Bellorumq; minis infeſtos redderet agros
Carolus, ingenti Quinctum quem nomine dicunt,

Saxonas indomitos Gothicis disjungere rebus;
 Successum belli minimè sperabat inanem.
 Iamq; animo tumido totam conceperat oram;
 Maxima quam rapido Germania terminat Albi,
 Rhenoq; occiduo: Procerum non parva favebant
 Agmina: Phryxæa pecudis quos velleræ signant
 Fœdere non alio Papæ crudelibus ausis
 Certius obstrictos, Hispanaq; regna tenenti.
 Si qua foret populis Svevorum audacia dudum
 In se divisis; aut in contraria Cættus
 Prælia Dux rueret Romanis viribus impar;
 Urbesq; imperij, quas conditione minorum
 Exemit pietas priscorum Augusta regentum,
 Discretæ totâ regione accedere mallent
 Partibus adversis; magnâ ratione negabat
 Possè suis rebus belliq; obsistere cæptis.
 Unus erat Saxo: cujus licet arma timeret,
 Non tamen unius certò satis arma timebat.
 Plus illi fuerat Gothicis terroris ab armis.
 Nam quantas, iret cum Sarmata Marte receptum
 Virgineas arces, quas culta Borussia tollit,
 Auctior his populis, duce quos Phallosthene belli
 Hesperius eadem rabies exciverat oris,
 Quantas tunc dederit strages, quot funera campis
 Miles Hyperboreus, quæ vis absumerit omne
 Hesperium robur; quod præserat arva Pomesi;
 Quantas Gryphisago nuper miserâq; Garizo
 Urbibus, amisisset Ibero milite cæso,
 Pertulerit clades; perculsâ mente tenebat,
 Iam Gothico Regi Balthe concesserat ingens,
 Impositaq; urbes: totamq; Scythida victor
 Cum Duce defenso legum frænabat habenis.

Iunxerat

*Iunxerat Arctois omnis se Marchia castris ?
Nutabant Heruli: Lygius nova regna probabat:
Constitit atq; ipso Borealis limite Ductor
Saxonia, turmaq; omnes ad bella paratæ.
Nil tamen, ut posset, magni prudentia Regis,
Movit in hostiles acies præsaga futuri:
Quasq; Deus causas animo suggesserat alto,
Humanâ sibi voce dari, votisq; disertis
Principis & populi, consultâ mente volebat
Rex: quem tot lætis divina potentia rebus,
Totq; piis cæptis opera ad majora remittit
Omne per auspiciû: qui sentit ad arma vocatus
Imperius superû: quorum pro nomine nullus
Ingratus fuerat sudor. Mea secula testor,
Præmia milicibus, Regi mansisse labores.
Quæ pietas si non dicetur in Orbe remoto;
Si nostri generis seris abolebitur annis
Promeritæ virtutis honor, memoresq; columna;
Titanes poterunt gigni nova monstra, Deoq;
Sacrilegas inferre manus, cæloq; potiri.
Mutabunt venti: Boreas transibit ad Austros:
Auster ab Arctœ spirabit climate terræ:
Orbis in occiduis habitabit partibus Eurus:
Chloridos occidua Tithonia regna maritus
Inolet: & summo pascentur in æthere cervi:
Stellarumq; vias tellus cultoribus expers
Accipiet: rerumq; omnis miscbitur ordo.
Ne jactet nostro Peliden Gracia Regi,
Aut juvenem; qui, cùm senatum Hammone tulisset,
Vixit Achæmenias flammis infamibus arces.
Dux & Agenorius cedat, quem torvus Hamilcar
Edidit; & si quos præclaris Roma triumphis*

Condeco-

Condecorat. Vanâ famâ spe bella fovebant.
Gustarum res major alit : non nominis ardor,
Sed pietatis amor : cui certat fortior hostis
Memnonio populo. Mentem dux Beticus illam
Arctoi norat Domini, tamâq; potentis
Misenam gentem Regis pietate moveri.

His ergo insidias, vicinis bella parabat
Ut, si quæ gentes optarint cernere ferro
Teutoniæ, quarum fuerit spes omnis in armis,
Victæ, armisq; forent neglecta ad sacra redactæ,
Hos, qui Romanas primi convellere leges
Et cultum ætherii profiteri Numinis ausi
Transversos Latus egißent Teutonas aris,
Adjiceret victis, seu pacem atq; otia malint
Riribus antiquis rasâq; cohorte receptis;
Seu ferrum frustra fortes atq; arma capeßant.
Exin promissis, quibus improba nescit Erinnyss
Stare nec æternæ regnum qui possidet urbis
Depilis Antistes, stat percentare Georg I
Principis ingenuo subnixam robore mentem,
Orat amicitias conjungi fœdere poscitur
Saxoniæ Dominis, & quæ dulcissima rerum,
Pacem offert populo : Vultu satis obvia prostant
Composito in fraudes mentiri signa favoris.
Interea domitis vel Marte vel arte Dynastis
Teutoniæ, quascumq; suis conatibus urbes
Vicina gentis, quarum clarissima fama est;
Posse nocere videt, truculentis territat armis,
Aut ruit excidiis, & funere mersat acerbo :
Nunc propius tendit, Cereris nunc imperat alma
Subsidium : stupet ambiguum formidine vulgus.
Non animum latuere doli, qui munera vere

Paci

*Pacis amat, qui pace suos patriamq; bearat
Hactenus: atrocis subeunt incendia bellis
Tot quibus absumigentes, tot regna, tot urbes,
Iam fines uri propria jam viscera terræ
Conflagrare videt: si nunc, ait, improbus ille
Deterit oblatae toties commercia pacis,
Easq; omne abrupit; nec Te servare licebit;
Patria, nunc aliter; belli vertamur ad artes:
Quæq; ciet, causæ melioris in arma ruamus.
Mars nostri generis, si famæ credimus, autor
Ismarios quoties colles Rhodopenq; nivosa
Liquerit, & gelidum mutatis sedibus Hæmū,
Hos fertur coluisse locos: heic illius arma,
Heic cetrus fuit: hæc nos duratura per ævum
Bellorum egregiis monumentis gloria tollit.
Numina non deerunt, justis quia cingimur armis.*

*Sic ait: & turmas equitum peditemq; catervas
Convocat electam subita in discrimina pubem,
Exercetq; armis; portusq; educit apertis.
Tillius ut motus animorum sensit, & ipsum
Rectorem populi patriæ spectare salutem;
Fidit adhuc capris: extremaq; sumit ab astu
Consilia: hos si habeat, Cæsar quos oderit, hostes
Saxo, quod æterno promissum foedere norit;
Vnum Cæsarei depellere nominis hostem
Non posse his terris, eadem quas a lea belli
Respiciat; Gothicosq; duces jam necere causas:
Iplum se auxilio venisse; ut viribus æquis
Compesci Arctoæ possint molimina gentis;
Et quibus hoste novo Germania fluctuet undis
Exerat, & lætâ caput udum pace coronet:
Hispano lectas jungat cum milite turmas,*

Armaq; det Princeps & signa ducemq; sequatū
Hesperium; si regna velit pacemq; tueri.
Olli sed melior sedet sententia menti:
Ductorig; jubet mandata referre superbo:
Scilicet ut furtis & cædibus omnia turbes;
Arma Tibi demus; Tuaq; impia castra sequamur
Pro victis habiti, Ausonii pars magna triumph;
Hoc tibi perpetuo promissum foedere nosti.
At non Matthiā divus cum fratre Rodolphus,
Nec Rex Fernandus talem mihi fingere pacem,
Qualem Tu memoras, pacisq; has dicere leges,
Cum sine Saxonico vix tutis esse liceret
Foedere Cæsaribus. Misenos æquior agros
Desere: meq; meos fines permittite tueri
His armis: quæ non sine causâ sumere Saxo,
Non sine laude solet deponere. Sufficit ultro
Non dubiam integro virtutem patria civi,
Pro patriâ cum bella gerit: qui limine in ipso
Arma Gothi populo videt esse innoxia nostro,
Tot mala deplorat: quæ Tu seclerate dedisti,
Sed regnis excede meis. Hæc foedera sunt o,

Hinc aliis instat primos augere maniplos:
Accumulatq; viros: duri qui Martis alumni
Pleraq; sub dio duxissent tempora vitæ.
Tum dictis animos firmat: spemq; ore serenat:
Quidve hostis struat inde anceps, indagine lustrat.
Non aliter, quàm cum milvum gallina volante m
Aeris in liquidis oris videt anxia mater.
Voco vocat caros & colligit undiq; pullos,
Observansq; hostem, placidis super incubat alis.
Non tamen hanc solus dispensat pectore curam
Sed Procerum indicit magnis de rebus habendum

Concili-

Concilium: venere animis opibusq; paratis
Tum Princeps folio sic hos affatur ab alto:
 Et quo non tandem, fidissima pectora, cultu
 Prosequimar Regem: magnæ qui nomine Romæ
 Ebrius, immodico temnit regna omnia fastu,
 Disq; pares ipsis nequicquam affectat honores;
 Si Papâ inferior: Latiis cui celsit habenis?
 Cernere sed promptum est, qualis stet gratia facto;
 Non fidei immemores nec religione soluti
 Cum nondum pactis Cæsar diversus abiret
 Legibus, & patriæ regnum tranquillius eisset;
 Posceret argentum, rutilum seu posceret aurum;
 Misimus: & nostris opibus res juvimus arctas
 Austriadum. Tamto nobis pro munere talem
 Ille ducem mittit: qui talia foedera pangat;
 Ut fera Saxonix circumferat arma per agros;
 Cuncta infanda patret. Næ, si nunc Cæsar haberet
 Quicquid opis nostræ superat, gentisq; benignæ
 Exhaustisset opes promissis Austria fictis
 Antè, Gothus nostris quàm bella moveret in oris;
 Non nostro abstineat Marranus sanguine miles.
 Nam Latio cultus Alemania sola sequatur,
 Quam tenet aut quærit Papalibus addere regnis
 (Si modò, quam quærit, nostras non continet urbes)
 Impia Geryonis proles, crudelior illis,
 Græcia quos metuit dudum subiecta tyrannos:
 Quos & adhuc meminisse horret sua Roma Neronēs;
 Vndiq; devictæ cingamur limite gentis
 Finitimoq; metu: quis nobis spondeat autor,
 Posse meas gentes detrudere finibus hostem;
 Atq; incorruptos patriæ defendere ritus?
 Sed gliscens bellum jam villæ & rura loquuntur;

Et pavor è villis illatus in oppida justus:
 Quò spes vertamus nostras; quæ caussa labantem
 Servet Teutonium; quid sanctior ipsa requirat
 Patria; quo tamti confidant, dicite, fluctus.
*Tum vir Saxonicos inter pietate decore has
 Maximus & belli studiis, quem pulchra senectus
 Fecerat & fandi non inconсульта facultas
 Principibus carum, culco sic reddidit oro:*
 Si quem debuerat Saxo Tibi, Cæsar, honorem
 Imperioq; fidem; patrum Tibi præstitit ætas,
 Nec proles nostro non degener abnuit ævo.
 Et quæ Tū dederas, quoties sua vulnera vidit;
 Ingemuit, metuens juratum fallere Numen.
 Majestate tamen, vel quoquo jure tegebas
 Haætenus infidias: & casus sæpe vel error
 Prætextus fraudi est: precibus concessimus ultro.
 Nunc etiam læsis extremum injurius arma
 Hoc duce, quo numquam missus sceleratior, *infern.*
 Et patiemur adhuc nostris dominetur in oris
 Sacrilegus Phalaris lethi durissimus auctor:
 Quid ferat, hoc docuit lætatus cæde cadentum
 Penè sinu in nostro, cum totam excinderet urbem
 Parthenopes; æquamq; solo moriente favillâ
 Spargeret; atq; animas hominum demitteret umbris
 Sive essent aliqui fatis melioribus usi,
 Verteret in natos patrias immanius iras.
 Concutit ossa tremor, quoties decus urbis & ipsa
 Cæforum subeunt tot fortia pectora mentem;
 Et tractas ad stupra nurus, foedâq; calentes
 A Venere infami prostratas morte recordor.
 Vix reor hostiles lacrimas tenuisse maniplos,
 Incensâ postquam Mars desævisset in urbe,

Cum

Cum varios vultus juvenum vidēre senumq;
Aut tabo foedos, rapidis aut ignibus ustos,
Horarum spatiis congesta cadavera paucis,
Ut dederat vaga colluvies, & copia gentis.
Non facie ductor fertur Cartējus illā,
Quā sævire solet, miseras spectasse ruinas.
Est sapientis opus, pars est non infima laudum
Vicinos apuisse malo: non ultima certē
Hæc in Parthenopen est machina cusa: per illam
Et nostrum petitur latus. Hoc Hispania demum,
Indorum satiata malis cultore perempto,
Irritata suis toties victore Batavo,
Conjurat Tecum nexis, Oenotria, palmis:
Diras Loilidūm leges præcunte Tribuno.
Insuper arma rogat fidiſſimus aſſecſa Papæ:
Scilicet ut nostro madesiat ſanguine telum:
Quod dextræ dederint noſtræ; Romæq; furentis
Suppoſitâ pedibus ſaſtum cervice feramus.
Sic navis laceris ventorum turbine velis,
Antennis fractis, laterum compage ſolutâ,
Amiſſo aut tabulis conſiſo remige parvis,
Improba nunc tumidi patitur ludibria ponti;
Nunc ſcopulis hæret, fluctus ſubitura marinos.
Denatis Fabiis & Dictatore Camillo,
Et Curiis priſcis atrâ ſub nocte ſepultis,
Orba viris, mœrens fecit quibus Africa nomen,
Et quibus abductum Romana in vincula Perſen
Debuit Æmiliis, tamen illa aſſveta triumphis,
Dum neſcit Vejos iterum jaſtare ſubactos,
Aut fuſos Gallos, aut captum oſtendere Pœnum;
Biſtoniasq; timet per bella laceſcere gentes,
Non modò non tamtæ reprimente tyrannidis auſus

Cæsare, sed Latios ultro invitante furorēs,
Hispanoq; duci socias jungente catervas,
De formidato quondam sibi Saxone poscit,
Splendida quo sacris Capitolia clavibus ornet.
Si capit arma prior, sancitaq; foedera rumpit
Cæsar inoffensus, patriam tutabimur armis.
Non hæc perfidia est, minime si quæritur illis,
Quod Saxo patriis committere finibus optet.
Cogimur his terris, quarum ingeneravit amorem
Naturæ pietas, violentæ occurrere dextræ.
Non equidem, creperi sint quamta pericula belli,
Aut nostras vires, patriæ decus optime Princeps,
Ignoro. Vincit numero Tartessius hostis:
Causa favet nobis, Gothicumq; in finibus agmen,
Rexq; ingens factis: quæ, dum radiantia coelo
Astra coruscabunt, bis senis mensibus actis
Cardine, quo rursus nascentis inchoat annos,
Phœbus iter releget, dum Cynthia mense peractæ
Cornibus implebit vacuum coeuntibus orbem,
Non mendax rumor, non lingua obnoxia turpi
Servitio, sed rectus amor sinceraq; virtus
Tollet utriq; polo. Sacris conjungimur illis,
Numina quæ firmant, Cæsar contrarius odit,
Execrat Aufonius sacra inter inania Præsul.
Victorem, Princeps, populum, qui Numinis almi
Advenit auspiciis & nostræ gentis amantem,
In foedas animas oblitaq; corda pudoris
Stricturum, si Tu jubeas, fidentiùs enses,
Sollicitemus in hæc, Cæsar quæ foedera solvit.
Patria si nostro (quod dirum avertite in hoster
DI potiùs superi) dimanet sanguine tellus,
Et Ganymedeis nostros Hispania natos

Mancipet obsequiis, ac pars miseranda sequamur,
Livida Marrano sub compede crura gerentes;
Quàm nimium seris onerarent æthera votis,
Quàm nimium multo vellent amissa redemptum
Ire, quibus ferrum jus & naturâ ministrant,
Dixerat: accensa est non vanis concio dictis:
Teutoniaq; omnis funesta subibat imago,
Hesperiusq; furor, turbataq; munia legum,
Et temerata fides, obtusaq; Numina templis,
Factaq; vis animis, & mentibus additus horror.
Ergo omnes oculis in principis ora Georgi
Ardua converfis mittat, qui scilicet jungant
Saxonia populum Gothicis cum gentibus, urgent.
Tillius interea Furiali percitus æstro
Insidias postquam vidit non posse latere,
Corda q; Saxonibus non esse patentia fraudi:
Iamq; ore & vultu ferroq; quod esse negat at
Vtile, Miseno nisi viscere merset Iberi
Dextera, consilium belli confessus agendi,
Moverat Euphorîa Philyræas agmen in oras,
Est Hermundur I lacis insinibus agri
Vrbs populo censuq; potens atq; ubere gleba
Lipsia dicta viris, curvo qui vomere muris
Signa vèrè locum: parvum tunc Lipsia nomen,
Cum colerent humiles felicia rura Quirites.
Auxit opes urbis primum sollertia gentis
Fisa solo, & rerum, quas terra dat optima, fœnus.
Post alia illatæ merces, ubi commoda sedes
Et situs alleclis nova per commercia ciros
Conjunxit populis: crevit pars maxima rerum
Divite mercatu: Vidit regionis opimæ
Vrbs & ipsius surgentis ad æthera cultum

Phabus;

Phœbus, & exigua spernens iuga proxima Cyrrha
 Misenos in agros sua castra novemq; sororum
 Transtulit. Hinc illi nomen Philyraus Apollo,
 Hesperias Latiasq; manus huc ductor agebat
 Impius, & quales non Gaditana dedisset
 Ora profecturo, sed victa Alemania nuper,
 Vectabat gazas atq; auri multa talenta.
 Mox cessura viris; quos ultima miserat Arctos.
 Tendere principio miles; cum ducere fossas;
 Hinc cives terrere animis, mortemq; minari,
 Nè Latias intra murorum septa cohortes
 Accipiant. Urbem armorum circumsonat horror.
 Quippe fides fuerat; si Tillius urbe positus
 Mœnia praesidio firmaret; & aggere ducto
 Saxonas obiecti prohiberet limine valli;
 Misenas gentes, & qui vicina tenerent
 Non facile ausuros belli tentamine vires
 Explorare suas: submissurosq; Latino
 Colla iugo sectâ regni ditione dynastas.
 Qualis, ut Elysus hostem defenderet oris
 Marchiacog solo, prius illi lecta placebat
 Urbs, quæ Francorum de transiione vetustum
 Nomen habet, qualis nunc gentis cæde Latina
 Indecoriq; fugâ, & ductorum nota latebris.
 Dux bella Hesperius vultu metuendus anili
 Iam puer acceptis fertur spirasse sub armis,
 Gradivumq; patrem coluisse, sed arte nefandâ
 Adjecisse nefas; & quos Cacyria virgo
 Indide, ut fraudi non præmisisse furores.
 Sub galeâ multas hiemes numeraverat acer
 Miles: & his steterat bellorum fama manipulis:
 Qui poterant Macedum veteres æquare phalanges:

Tum

Tum duri in genus omne virum, sexusq; misertus
Nullius; obsessas cum Mars addiceret urbes,
Hisq; potirentur non deditione sed armis.
Id metuens malefida cohors, quod miserat urbi
Præsidium Rector Misene providus ora,
Hostis in adventu per lata suburbia solters
Spargere Vulcanum cectis, depactaq; vitam,
(At non his latata diu, quas emerat, auris
Occurrente Gocho) citius statione recessit.

Martia jam populi Borealis castra subibant
Pars delecta virum Misena e gente Georgi
Principis augusti mandata precesq; ferentes.
Rex, qui Teutoniæ (sic natus maximus in fit)
Res miseratus ades, si quæ Te fama Tuorum
Incitat armorum, belliq; cupidine tangit;
His ipsis defende Tuos nunc Saxonas armis:
Quæ Tibi formosæ devicto littore Balthes,
Amneq; Guttaleo jam non mutante colorem,
Sed puro currente vado, nec cæde cruento,
Eximium peperere decus, meritisq; tropæis
Felices hilarant laurus, ævoq; reponunt.
Non in dura novi, Rex, Te discrimina belli
Saxo vocat: Tuus est, qui nobis imminet, hostis.
Sunt animi nobis & corda exercita bellis:
Sunt tales nostræ, quales non spernere possis
Gentis opes: conjunge Tuas, Dux optime, vires;
Nec, si non alia est menti sententia, differ.
Forfan Iber nobis patriâ ditione profectis,
Iam dudum hoc agitans, premit obsidionibus urbes,
Vimq; parat, murosque quatit, clausosque fatigat.
At Rex hoc vulnus, quo nubila discutit Orbi:
Quem numquam occiduo gelidus premit axe Bores:

Quo pacem populis & lata munia pacis
Annuit: Hoc equidem non vanâ mente futurum
 Rebar, ait; ne, quam noster non despicit hostis
 Virtutem & nostros contemnat Saxo labores,
 Impensos generi vestro. Nam fama meorum
 Si qua est armorum, non orta cupidine belli
 Tot pelago exhaustis minor est terrâq; periclis;
 Quæ, nisi cognatæ movissent vulnera gentis,
 Et superûm calcatus honor, mutare paterni
 Deliciis regni potuissem & deside vitæ.
 Sensit Cæsareos jam tum Germania fastus,
 Papalesq; dolos, cûm nondum has victor in oras
 Signa Borussiacæ vertissem limite terræ,
 Fractis Sarmatiæ populis: quibus Austria vires
 Junxerat, & Latias crudo duce Roma cohortes.
 Si tunc quæ spurci Iovis est, sed turpior illo
 Vertice, quem geminum præfert, victricibus alis
 Istulei volucer transisset fluminis undas;
 Arctica Carolidæ Gustavo sceptrâ manerent:
 At quâ Saxonix dives fodit arva colonus,
 Misceret flammis & cædibus omnia Cæsar.
 Sit modus his dictis. Dextram poscentibus ultro
 Conjungo. — Veniam satis hausti sanguinis ultor.
Audierat fantem Gothici pars magna Senatûs,
Militiaq; duces ipsi fulgentibus armis
Cospicui, & longo duratâ Marte cæteræ.
Continuò accensus fremitus, & voce faventum,
Armorumq; sono ferit aurea sidera clamor:
 Sub quocunq; jubes figi tentoria cœlo,
 Rex Angustæ Tuxæ certissima gloria gentis,
 Ibimus: & nostri quo gessimus obli de fati
 Sole sub externo varias tot bella per oras,

Hoc duce Saxoniam Misenaq; rura sequemur;
 In rigidos jubeas transferri castra Gelonos;
 Sublatis signis Hypanin Tua turba bibemus.
 Sive per arentes Libyæ sitientis arenas
 Flectere præstet iter; Maurisia regna petentur.
 Non nos impedit, cursumq; morabitur Atlas;
 Quem perhibent humeris cœli fulcire ruinas;
 Emenosq; viam sub anhelis lumine Solis
 Niliacos Tecum fontes lustrare juvabit.
 Da properè invictam, quâ se vesanior hostis
 Cœlo effert, aciem exploremus acumine ferri.
 Si tales hæc ille viros in prælia ducet:
 Quales hæc totâ pepulère Scrinide dextræ,
 Hisq; locis; quæ pars Latialis septima regni
 Nunc sub jure Tuo est; iterum gens nostra requiret;
 Quæ via quæ regio Tarpejas ducat ad arces.
 Sic illi: & jam certa animis in bella feruntur.
 Qualis maturi virtus generosa leonis,
 Cum semel oblata mora est dulcedine prædæ,
 Assiduo patrias rugitus exasperat iras,
 Quamprimum notis aliquam conspexit in antris
 Aut nemorum per opaca feram; simul instat & urget
 Ponè hærens juxtaq; priorq; lassessere gaudet.
 Aut quales, cum celsam Omolen Ochryng relinquunt,
 In nova nubigena descendunt prælia fratres,
 Quasq; gerunt ornos vallas in tela furoris
 Materiem crescentis habent. Non silva ruentem
 Tota capit, pugnae silvis cedentibus ardor
 Saxii, & in duras animas sua pectora cædes.
 Protenus Arctœas Rex imperat ire cohortes;
 Sequi ducesq; sequi. Cunctis insignior ipse
 Aurea puniceis torquebat frena caballi.

Proximus in phaleratus equos cristâq; decorus:
 Quem sequitur numerosa manus non arma ferentum,
 Qualia Pellæo patrias ductante catervas
 Fregerunt Orientis opes, non missile telum
 Non arcum pharetramq; humeris, longamq; sarissam,
 Sed solido ex ferro tubulos: qui fulgura mittunt,
 Ipsaq; terrificis imitantur fulmina bombis.
 Ingens succedit tamtis & idonea bellis
 Machina: quam cæli non ulla tonitrua vincunt.
 Hanc centum quoties lecti ceruicibus altis
 Dimovere loco, toties gemuere iugales.
 Non illam Ænæi Vulcania turba Cyclopes
 Lemniacis fuso fabricarunt ere cavernis,
 Mittere ad Iliacos nesciuit Græcia muros,
 Non, cum funestis secum concurreret armis
 Ipsa sibi jam Roma gravis, videre Philippi.
 Nunc mihi dic, Erato, Gothici quos Marchia castris
 Miserit in bellum Hesperia cum gente gerendum,
 Heroas animas, genus altô à sanguine divûm.
 Iam tum cum Samiæ Rex classem adverteret ora,
 Intraretq; Tuos, servata Borussia, portus,
 Insignes Proceres, seu quos habet Vrsa nivâlis
 Et plaga, quam gelido determinat aquore Nereus
 Teutoniae populis, seu quos hinc Caesaris irâ
 Et variis actos facis fiducia rerum
 Ultima in extremum transire coegerat Orbem,
 Quod gerere hoc bellum optarent pro Numinis aris,
 Pro sociis triste exilium aut crudelia passis
 Supplicia, Arctos simul udo in littore navis
 Explebant comices tameti ducis arma professi,
 Pars minor his bellis, quibus acer Sarmata fractus
 Præclaro fato vitales liquerat auras,

Pars erat illa super, poterat qua maxima dici,
 Teutonicæ rebus certam paritura salutem.
 Ergo ubi terrarum domitor victorq, profundè
 Iam sese intulerat campis, subit ordine pubes
 Imperiis lætata ducum damnataq, votis.
 Antiquo patrum laudatam robore turbam,
 Dalecaralinos Germana in bella ferebat
 Extremos Boreæ populos ipse arduus alto
 Sessor equo, excelsò majorum sanguine cretus
 Augusto Horniades Gustavi nomine dictus,
 Altera Teutonici post Regem gloria belli,
 Dignus & his titulis, queis non nisi munia possunt
 Summa celebrari. Post hunc non segnior instas
 Clarus avis Gothicis & duro Marte Banerus,
 Natalesq, suos propriis virtutibus æquans,
 Magnum ornamentum patriæ, Rectorq, Borussia
 Littorisq, per bella datus, Sveonumq, cohortes
 Ductor agit longum galeis horrentibus agmen.
 Insequitur, secumq, trahit corda aspera bellis,
 Qualia sub gelidâ jam dudum armaverat Arcto,
 Oxensirniades Martis decus, atq, propinquo
 Gaudens Axelio genus illustrare paternum.
 Succedit Dibalus magnâ comitantiæ catervâ,
 Germanâ de stirpe satus patriæq, venustus
 Nobilitatis apex: cælo quem debita fama
 Evellit & pietas non intermissa sub armis.
 Signa sequebantur, patriis quos Austria cecit
 Terraq, Marcomanis, patriis quos depulit aris.
 Teutonia fato Papeq, exercitus oestro
 Dux magna gentis quondam, cum sceptrâ manerent,
 Turnius audacem collegerat undiq, pubem.
 Ipse præit virtute senex vultuq, verendus,

Fortunæq; vices & cari funera nati
 Spe levat: ac notas ardet contingere terras
 Amisæ patria, fines Sudetidos ora.
 Handius extendit longo pòsC ordine turmas,
 Phinnonicas gentes, doctas ab arundine longâ
 Ignavomi ferri fatalem mittere glandem
 Non errante manu, lethumq; inducere plumbo.
 Ingentem invehitur flectens Calobacchius alam,
 Gestantes thoraca viros præcordia circum,
 Egregiamq; manum peditum: quibus una cupido,
 Patria non eadem. Pars Rhenum fugerat exul;
 Pars Salios referebat avos: hic liquerat oras,
 Audâx Belga, Tuas, affines ille Sicambros.
 Hinc latè campos populari milite complet
 Hallius integri vir pectoris, integer ævi,
 Et veteres referens in avorum nomina Brennos,
 Ponè incedebat ductans Eberonius illos,
 Quos per cœruleam raptatos Dorida secum
 Nave Caledoniâ devehærat Orbe Britanno.
 Ibat spectandus pulcris Vicerumbius armis,
 Expertis hosti quoties inimica ciceret
 Prælia, Vincellus spatii propioribus hæret.
 Ille regit populos, quos Tu Gustave regendos
 Maxime Rêx dederas, belliq; exciverat ardor
 Urbibus Elysiis, quos miserat alta Scirinis.
 Huic se Marchiaci poter conjunxerat Albis,
 Et nomen, Pharaadune, Tuum, Cattusq; paternâ
 Pulsus agro, Lygiusq; & vectus classe Borussus.
 Curionum populos Adricas Livonumq; cohortem
 Impellit, tetrico spirantem immania vulu.
 Militiæ extremum robur Damirius affert,
 Si famam & decora attendas, non ultimus herosa

*It nigrum campis agmen : dat buccina signum :
Armorumq; gemit magno sub pondere tellus.*

*Saxonici Gothicus Rex presserat arva coloni;
Rex: quo non alius populo iucundior hospes
Principibusq; loci: Gulielmus Marchio iuxta
Confines intrarat agros: Dux Saxo viarum
Intra Leucorea relevat fastidia muros:
Dat Gothico populo Germanorumq; catervis
Mille bouum & lauto Cerealia munera sumtu,
Alter a lux postquam roseo fulisset ab ortu,
Iamq; via terra q; omnes sub Sole paterent;
Rex iter ingreditur: sequitur vestigia miles
Ordine densato: surgit de pulvere nubes.
Urbs est Saxonibus, claro quam nomine Thebas
Indignant, parvo cultu cannâq; palustri
Tecta domos: qualem non vos coluistis Hyantes:
Quam sacra celebrant Dictæi Amphionis arces.
Non qualis Spartam doctasq; faugat Athenas:
Sæpe tamen civem genuit Te Pindare dignum.
Hanc cum parte ducum Rex nocte ruente subibat
Sub positis alios mandat requiescere castris:*

*At non ipse, licet tantarum pondera rerum
Incumbant soli, merito dat lumina somno:
Sed quo quaq; modo res sit tractanda; quid hostem
Tam cautum, & variis imitantem Protea formis
Aut fraudes Acheloe Tuas, tot viribus auctum
Tot cinctum populis, seu bello frangat aperto;
Sive morâ enervet; ducatne hac praelia; an ausu
Finiat hoc ipso, quorem commiserit armis
Et dubio Marti; secum sub corde volutat.
Ducere mens fuerat: ducibus tamen antè rogatis
Explorat tacitas sua per suffragia mentis,*

Impri

Imprimis Saxo, cuius discrimine magno
Nunc gerat arma Gothus, ponat maiore subactus;
Quid probet, & populo conducere credat utriq;
Discere avert. Negat ille hostem per inertia bella
Vinci posse suum. Quis captis exuat hostem
Vrbibus aut agris, Philyræ qui possidet arces,
Et populi locupletis opes urbemq; beatam?
Pars minima est agri: quam nos ditione tenemus:
Amborum agminibus non sufficit illa fovendis.
Egrediamur, ait, contrâ: sit copia pugnae.
Cui Rex: Si causæ possem diffidere nostræ,
Et superum auxilio; satis hæc ego tuta negarem
Consilia, & dubiæ tot fortia pectora sorti
Subtraherem. Nec lenta tamen non bella placebant:
Quod sic Hesperias pelli quoq; posse cohortes,
Non mihi vana fidem fecisset causa. Sed, hospes,
Te sequimur. Si tamta Tuis audacia coeptis;
Et non dura Tux detrectant prælia gentes;
Non fugimus nostrum caput objectare periculis
Dixerat: assensere duces: tum lumina somnus
Intrat: & à curis languentia membra diurnis
Occupat, ac paucis sub lucem detinet horis.

Orta dies aderat, noctisq; fugaverat umbras;
Solq; novus pleno lustrabat lumine terras.
Excussus sopor est oculis: quibus incubat acer
Miles in arma redit, fidoq; accingitur ense.
It Rex Arcton Misenas ductor in oras,
Horrentesq; acies unâ ciet: undiq; latæ
Per galeas surgunt geminato murmure voces.
Quæq; petit tumulum, quæ colles transit apertos,
Vicinum miles Gothicus circumspicit agrum:
Hicq; rogat num sit, flammis quem Tullius urat;

Num

Num fuit hæc Philyras nuper confinia captae ?
 Indagatq; oculis hostem : ceu regius ales
 Despicit, & partes aciem dimittit in omnes,
 Si riguas valles si montes præda pererret.
 Stipabat Saxo, stipabat Marchio turmas.
 Iam bis ad occiduos Hyperione natus Iberos
 Flexerat : auricomum bis jam referebat Eoum,
 Hancq; diem ; multis quæ milibus ultima luxit ;
 Læta fuit multus ; sublataq; fœdera pacis
 Reddidit his terris : quas auctior irrigat Albis.
 Castra videt miles, quæq; imperterritus hostis
 Signa jubet colli : captae videt eminus urbis
 Culmina, & excelsis radians in turribus aurum.
 Ut pronis hostes animis in prælia ferri
 Sensit & infestis pugnam deponere signis
 Rex pius ; hostiles immissæ velite turmas
 Exercet primo creperit tentamine belli.
 Explicat hinc aciem campo : veterumq; laborum
 Admonet ; & victum pugnis levioribus hoste
 Spernere supremo jubet hoc discrimine rerum :
 Et docet, ut Gothicis divum favor annuat armis.
 Constitunt primo fortissima pectora cornu ;
 Curabatq; illic sub Præsede Rege Banerus.
 Pannonicus melios Dibalus ducebat & Acco
 Arcticus. His equitem Phinnum iungebat Ericus.
 Etylio explebat Vincellus milite turmas,
 Ductoresq; alii. Postremum Turnius agmen
 Tutatur : socias gentes Eberonius adiat
 Brito genus : iungitq; suas Vicerumbius alas.
 Optimus & magno Regi cognominis heros
 In lævo peragit sibi credita munia cornu,
 Fortibus hostilem Martem excepturus in armis.

Tillius in cliu[m] traduxerat agmina fretus
Conditione loci, ventis melioribus usus.
At Gothus ancipitem flexu capta verat auram
Cum Duce Miseno. Dextris Gothus, ille sinistris
Ingreditur campis. Stant machina collibus altis
Aquatâ serie Gothicis obversa manipulis:
Vulcanumq[ue] vomit: tellus atq[ue] arduus æther
Contonat: abscondunt in vitum nubila Solem,
Nubila sulfureis cælo surgentia fumis.
Iamq[ue] micant soli tenebris obeuntibus ignes;
Illustrantq[ue] diem; & veræ discrimina noctis
Efficiunt: lethi quales discrimine lucent.
Non secius, quàm si ruituro redderet Orbi
Antiquum natura chaos, flammâsq[ue] polares
Miseret terris caligantiq[ue] profundo:
Et rerum nexu confusa elementa soluto
Errarent: solâq[ue] foret sub imagine noctis
Nulla super rerum facies: aut sparsa docerens
Lumina; quid tamtis possit differre tenebris.
Se viuit in lævas missis violentia ferri
Hornia de turmas, & non aditura beatas
Italiæ terras atq[ue] altam pectora Romam,
Credidit auspicijs se vincere talibus hostis.
Ac, veluti tumidus se proruit obice rupto
Aggeris oppositi curritq[ue] licentius amnis,
Tillius à lævâ cuneis, quos ipse regebat,
In Regem feritur; nec se tamen antè regebat
Omnia præcipitans, Gothicas dum solvere turmas
Ardet, & amotos illis obrudere Coros.
Addiderat peditem auxilio Dux Holsatus allis
Hesperijs: ne sola foret victoria Tilli.
Mittit in oblatos Arctons ferrea miles

Fulminâ

Fulmina: tum prope sternuntur corpora plumbo.
 Hanc malè vitavit Cartheia turba procellam
 In laevam flectens, dextræq; objecta Gothorum,
 Quà Rex subsidis mediam firma verat alam.
 Ut toto avulsam vidit sese agmine; bellum
 Non profecturis iterum tamen inchoat armis.
 Urgent submissi nunc hinc nunc inde manipuli;
 Infamia fugâ versorum cergora cædunt.
 Interea medium robur se gentis Iberæ
 Et laterum stipator eques demittere clivo,
 Ac solos spectare Gothos immane fremendo.
 Hos turmis permista cohors, cui ferreus ingens
 Arma tubus, subitâ fatalis grandine plumbi
 Excipit: Hesperius cadit alto vulnere miles.
 Continuo in dextram converso tramite missos
 Prætervecta Gothos acies Hispanica totum
 Martem Eumondoriæ convertit in agmina gentis.
 Stat Misena manus licet impar viribus hosti.
 Ac primum furor accensus, cum plumbeus imber
 Eminus ingrueret, perruptosq; ureret artus.
 Tum ferro cernunt utriq; hæretq; virò vir,
 Alterniq; premunt: fessis subit integra pubes.
 At non Saxonica vim sustinere cohortes,
 Cesseruntq; loco: non æquo Marte remansit
 Fessus eques, justaq; fugâ flexurus habenas.
 Insequitur profugos Hispanus victor: at illum
 Occupat Horniades. Ineunt certamina rursum
 Arctousq; Gothus scelerumq; repertor Iberus.
 Postquam Marranas depulso Saxone gentes
 In Gothicas verti Gothicus Rex viderat alas,
 Principio turmas Eberon I castra secutas
 Et Vicetumbiaden adversum impellit in hostem.

Exinde à dextris repetita in praelia tendens
 Adjuvat instructâ cornu legione sinistrum :
 Vnus in hanc arda populus concesserat Ardi ;
 Qui cultam placida Zephyri tidos incolit oram.
 Bella recrudescunt : it cœlo clamor : & ipsum
 Machina quæ dederat refracta tonitrua reddidit.
 Heic eques insignis, pedes illeic pectore firmo
 Exanimus cadit ; & terram notat ore cruento.
 Per medias volitans densa inter fulmina turmas
 Tullius, extremis opus est conatibus, inquit,
 Si stat Teutoniæ nondum decedere terris.
 At manibus vestris consistet victoria ; vobis
 Arma Gothus tradet : partum cumulabit is aurum
 Saxonibus opibus : Septemvir tertius ibit
 Exul ad æquoreos vestro mihi munere Belgas.
 Sin fugimus ; quæ terra viam quæve æquora nobis
 In patriam sternent ? clausa est Germania victis :
 Hostis habet portus, atq; omnia littora servat.
 Spargite lethiferam simul omnes spargite glandem
 In Gothicas acies, non, si Septemtrio ferrum
 Gignit, non etiam penetrabile pectus habentes.
 Sic ait : incenso sonuit cava fistula nitro ;
 Fulminaq; in mediis tor sit non irrita fumis.
 At Gothus Hesperias ausus perumpere turmas,
 Nunc hos nunc illos ulericibus opprimit armis :
 Iamq; ruunt Marrenus eques Latiaq; cohortes :
 Insequitur qui rura colit Boreetidos Vise.
 Non aliter quàm cum celerem ferre saucia turbam
 Dictynna fugiens morsus non effugit acres :
 Illi instant pavida, referuntq; ad vulnera dentes.
 Nescivit tunc ira modum : nec pugna remansit
 Vlla ; sed hinc jugulis hinc ferro bella geruntur.

Verterat

Verterat atroces hac tamta in praelia visus
 Dura soror Clochûs, & rupto flamine telas
 Liquerat excussas inter spectacula pugnae:
 Agmen erat geminum non jam satis agide tutum
 Palladiâ, non, quam blasphemio murmure Prasul
 Consecrat Ausonius, flava munimine cere,
 Clade procul belli: fugit caligine cœctum
 Atq; umbrâ: quali non texit Cypria mater
 Visurum Enean magnæ Carthagini arces,
 Sed rigidus gaudet sœva inter praelia conjux.
 Hostiles cecidere duces: Pomonius autor
 Ducendi in Philyran cognati sanguinis esor,
 Teuto Teutonia funestus æquior armis;
 Schompergusq; foveus vultus in morte furences;
 Qualibus exitium populo iura verat omni:
 Munitas habitat Balches qui dirigit urbes;
 Ereptisq; opibus jam non gâvisus Ereptus.
 Tergore captivo sonipes in castra ferebat
 Holsatia Dominum. Vulgarat vincula rumor;
 Cum Domini fatum in vinculis sua Cimbria luxcit,
 Tillius infesto dum membra senilia Marti
 Subtrahit, illiso plumbi subcunctis ad ossa
 Fragmine, confertos quâ spina intermeat artus,
 Horruit: & notis se condidit arcibus ager;
 Amissos mœrens socios, castrisq; relictum
 Diagium auri pondus, tormentorumq; metallum,
 Collectamq; diu & certis utcumq; locatam
 Sedibus obrutam tanto discrimine famam:
 Non ita pollicitus Papali subdere freno
 Teutonas edomitos, exarmatosq; Triones;
 Nec nisi mutatis lorica ponere sacris.
 Contentus vicisse Gothus Rex diuina castra

Milribus

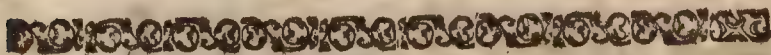
Militibus spolianda dedit: cessiq; metallum,
Quod sitiens quadrarat Iber, auroq; rigentes
Insano chlamydes Gothicis in præmia turmis:
Venit ad ignaros Nereia bacca mamplos.
Hinc Dibalum egregium Gradivi Martis in armis
Expirantem animam, stratumq; in pulvere corpus
Versantem Halliaden, Calobacch Iq; ora reportant.
Deflebant Adrican non hoc duce patria rura
Visuri Livones: cæsos Damixius inter
Affertur: sunt & Gothicæ sua funera genti.
Vires Arctois Latias cecidisse sub armis,
Misenumq; Ducem Philyræ succedere muris,
Imposita Hesperia vidit custodia gentis;
Omnia dura timet: quam conditione receptâ
Victorem in populum non amplius arma movendi
Principis incolumem pietas sinit esse, nec armis
Expoliat: læti redeunt ad pristina cives
Obsequia: & patriæ Patris venerantur amorem.
Teutonia superas Gothicus Rex tendit in oras.

Et jam fama bonum celeri velocius Euro
Advolat, & lætis Procerum sermonibus auge
Rumorem populi, majorum nuntia rerum:
Dispersos cõisse duces, gentemq; Latinam,
Beticolasq; manus; iterumq; in bella ruisse;
Si qua foret ferro melior fortuna resumpto:
Sed pavidas animas & viso Rege pudoris
Scragisq; admonitas magnum posuisse furorem
Aut campis stratas, aut belli clade repulsas:
Herbipolin cecidisse Gothis arcesq; superbas
Præsidio firmante loci, Regisq; vetusti
Quam perhibent Aulam, soloq; hoc nomine dicunt,
Ingentem veterum molem gazisq; refertam,

Bella

Bella gerente Deo, toties hoc Rege professo;
Terrarum Dominos motos virtute metuq;
Mittere, qui vultum Gothici victoris adorent:
Cæsareamq; preces turbam descendere in omnes;
Dum sibi vicinos acquirat Saxo Boëmos.

Ibis, & in domitâ rerum momenta capeffes
Maxima Teutoniâ, tamti quem Regis Achaten,
Oxenfirniade, præsentia secla fatentur,
Veridicâ credent famâ ventura nepotum.
Sospes abi; quo sospes erat mea patria Drusis
Fræna Boruſſiaca moderante fideliter ora:
GVSTAVOq; pio nostrî conjungere numquam
Immemor, & soles numerosa in Tua tempora faustos.

Ad

! Serenissimum ac Potentissimum Principem ac Dominum!

D. GUSTAVUM ADOLPHUM

Suecorum, Gothorum, Vandalorumq; Regem,
Magnum Ducem Finlandia, Ducem Estonia & Carelia,
Dominum Ingermania &c. &c.

Dominum suum clementissimum.

Cum anno superiori expeditionem in Germaniam faceret.

GVSTAVE, regnis excite patriis,
Terris Gothorum, res Alemania
Civesq; turbatos juvare
Sarmatia quibus Orbis ultro

Con,

Concessit armis & genus insolens
 Quietis alma, bella sub Ar Elico
 Capesse non audit a cælo,
 Rege Deo populisq; caro
 Te cepta primum, Te, quia militas
 Iovæ potenti, dira nec agmina
 Minasq; Iberum nec Tribuni
 Loilidum metuentes fraudes.
 GUSTAVE, nequicquam ære sacro Tuum
 Caput licetur Caesaris ebrui
 Papalium cultu deorum
 Miles amans necis & rapina.
 Decora causa est, tot prece supplicum ob
 Fidem exulantum tendere Numinis
 Adversus hostes: innocentium
 Sanguine ne madeant Tyranni;
 Sincera Iovæ quod veneratio
 Ritushq; templis, & sacra debita,
 Salusq; Christiana adseratur
 Intrepidi pietate Regis.

Frid. Ziemell

LAUS DRUSIDOS

Sive

Elbingæ patriæ descriptio.

E PA.

Patria,

Accipe Tui simulacrum; quod nullius argu-
mento fultus ex Te ipsâ expressi totum. Nam
si est alius, qui Te ante hac tempora scripsit; hunc
nec ego scio, nec Tu fortasse. Amore Tui ea de
Te dico; quæ, si civis Tuus non essem, & quiritis ex-
teriorum, qui Te novit, citra hunc adfectum veri-
tatis amore dicere, aut non negare possemus.
Reconde Tu hanc Tui effigiem. Talis modò eras.
Fortè brevi; si contuleris; aliam Te formam spe-
ciemq; induisse animadverteres. Quæ ut cultior
sit, opto: dabitq; ille Superûm Regisq; magni fa-
vor hæcenus integer. Actum, qualis olim fu-
eris cùm studio meo cognoscas; & Te civi Tuo
amorẽ debere intelliges. Dabam in sinu Tuo,
Cal. Octob. anno salut. nostræ M. DC. XXXI.

Arva

A Rva rehan ali vno genit alia verfa.
 Hoc mea sincera patria laudis habet.
 Pasqua sunt nobis: quibus omnes vincimus urbes:
 Menalis egeido quas premit Vrsa polo.
 Adspiciunt leros orientia sidera colles:
 Quicquid agri pronus Sol videt, equor habet.
 Immensam circum spatisq; patentibus oram
 Computat in fines patria nostra suos.
 Est ultra Nogadum, quâ nulla feracior, amnem
 Insula: quam nostræ gens distonis arat.
 Innutrit patrio formosos rure iuvencos
 Qui pinguem cultor vomere sulcat humum.
 Sunt silvæ: silvisq; lacus & flumina nostris:
 Nec sat squamigerum continet unda genus.
 Est aliquid, quod si vicina mittitur urbi
 Tempore difficili, quo domet illa famem.
 Laus major patriæ multas mittentis ad urber
 Quam prædam quovis manè dedisti aquæ.
 Sunt vada piscosi late stagnantia Drusi,
 Quisq; facit fluctus equoris instar Habus.
 Iam magnum piscem jam magno è flumine nolis:
 Nec placeat rubeus salmo lupoq; vorare.
 Prandia nec posito fiant Tibi lauta siluro:
 Hunc licet à nobis maxima regna petant:
 Gravior adstrictâ sapiat nec choerilus undâ:
 Nec qui limosis carpio gaudet aquis:
 Advenit è levibus maculosus gobio rivis.
 Lectus & arguta turdus amore gula.
 Sunt tenui crustâ sunt pando forcipe cancri:
 Quos solis vendit rustica turba fabris.
 Quærentur procerum mensis, quos proxima mittunt
 Littora: quæ Gelidi regmina Fontis habent.

Finibus in nostris parvi sunt nomina pagi,
 Quà Surgis nostras intrat amoenus aquas.
 Felices hilarant plebis convivio testa.
 Nil genere ex illo carius Orbis habet.
 Temnunt pingvicolæ sua plurima commoda Fratres,
 Vbere quos fundo dives Oliva fovet,
 Delicias nostras memori cùm mente revolvunt,
 Tardigradiq; gregis purpura grata subit.
 Illo ego rure fui: capiebat prandia mecum
 Nata illeic rasi pars quotacumq; chori.
 Appositis memini vesulum mibi dicere cancris:
 Non placitum franges, hospes amice, cibū.
 Præstant quæ ripas obeunt examina vestras.
 Si confers nostris; hi leve vulgus erunt.
 Insidias avibus ponit sub frondibus auceps;
 Defendunt timidæ nec sua lustra feras,
 Suns flores apibus; sunt nobis dulcia mella;
 Prataq; concreti munera roris habent.
 Flava pyra in reliquos discretæq; poma Borussos
 Mittimus: & nostrum litora tranat olus.
 Adspice non falso laudatæ Drusidos hortos;
 Alcinoi dices Hesperidumq; nemus.
 A nobis butyrum Samiorum Regia sumit:
 Eligitur nostri lactea meta gregis;
 Istula dat nobis, quod Sarmata colligit agris,
 Accola quod Scythicis straverat ante jugis.
 Ille trabes tectis, nitidæ dat matribus ollas;
 Dacica rugosâ dat cute pruna focis.
 Gens eadem, lentas si fastidi verit undas,
 Grandius adducit per sola vasta pecus.
 Nec deficit nostris sed abundat ovina macellis;
 Largior è multâ copia corte venit.

*Silicem species, monstrant juga Drusia gemmam,
 Duritie qualis nobiliore micat.
 Negligimus saturi nostris quod sæpe sub undis
 Sollicita quarit gens peregrina manu.
 Sunt ea præterea, quæ maxima dixerit alter.
 Tu nihil esse puta. Plus dedit unda maris
 Mollior à pictis est panni tela Britannis.
 Hinc linum puppis molle Britannia vehit.
 Dat Batavus, genti quod pascua rura ministrant
 Quod Batavæ vectant ex Oriente rares.
 Accipiunt fruges: quarum præstantior usus:
 Hesperiam fertur navibus alma Ceres;
 Extremus Boreas in tela rigentia ferrum
 Armaque; frangendis rustica donat agris.
 Erui immensus terris labor æra profundis.
 Hinc varium culta ducimus artis opus,
 Ære nitent Gothico nostra penetralia gentis:
 Æs Gothicum celsi tecta Tonantis habent.
 Miscuntur pingui detracta viscere merces,
 Qualiaq; Arctoum monstra per aquor eunt.
 Sufficit in costas ratium Septemtrio quercum:
 Sufficit his picea liquida dona picem.
 Robustos adit sublimi vertice malos:
 Quævis Gothico jungit littora nostra solo.
 Si gravior patriæ vires annona lacescat;
 Sole sub Arctoo, quo relevemur, eris.
 Felices terræ! vos incunabula Regis:
 Quo jam nostra nihil patria majus habet!
 Si dare quid nostro potuistis sanctius Orbi;
 Hoc Aquilo nuper sorsq; secunda tulit.
 Venit, ut assereret causam; quæ verior una est.
 Pro nostris aris Rex Gothus arma gerit.*

Hunc juxta, ut diras gentes socia agmina Tilli
 Pelleret; accepit Teutonis alma ducem.
 Iam caesum memorat coniuncta Hermondoris hostem;
 Inq. ipsa Tilli tergora lasa fugâ;
 Romanas Aquilas Gothicis cecidisse Tribunis;
 Æs locuples hosti castra dedisse suo;
 Et, quibus innocua cecidissent Virginis Arces,
 Accepisse truces vincula dura manus.
 Hac Tibi firmabit speratam palma salutem,
 Fugisti patrius qua pia turba Lares.
 Reddantur Proceres terris: tumuliq. parentum
 Vos Serotinos Cochthitiosq. regant.
 At quoniam possint nondum confecta videri
 Prælia; nec vanus restat ab hoste metus;
 D1, quibus est cura Regum cognata potestas,
 Hoc servent inter cæla delosq. caput:
 Quis magnum Axelium Gustavi nescit Achatem?
 Ingre ditur Famæ prædiximus ille domum.
 Res ornat Gothicas: pacemq. & prælia tractat;
 Drusidaq. & nostra provehit urbis opes.
 Quid tellus regioq. loci, quid littora profint;
 Quid mare, quid regio possit obesse loci;
 Vidimus his bellis: cum sollertissimus heros
 Hostiles dignâ frangeret arte minas.
 Reddita dum pax est, quàm sint hæc otia frugi,
 Quo ve juvent, idem civica corda docet.
 Ille graves animos angusta fronte tuetur:
 Et qui sint motus pectoris, ore refert.
 Sæpe dedit nivos facundia sola triumphos,
 Cum didicere suum barbara corda nefas.
 Ille colit Vates: Vatum colit ille labores:
 Quodq. canunt Vates, rectius ille secat.

Te mihi Te Phoebo caram Sudetida Musam,
 Quae Latia cantas Arctica bella tuba,
 Drusida cum peteres fugiens vinctis Ibera,
 Quam culit, hanc vultu poscere iussit opem.
 Illius ingenuo censoris ab vngue probamur.
 Sufficit in laudes, huic placuisse, meas.
 Hanc animam ut serò velit indulgentior aether,
 Aetherios adeunt altera vota deos.
 Nec Te, Nicodama, vestum felicibus alis
 Ipsa tacet Regi conciliata fides.
 Grata fides nobis: quos nunc accensa iuvabit
 Pectora, quicquid ab hac utilitatis erit.
 Vix minor illa fuit, quae nos conjunxit amicos.
 Quisquis amat nostro foedere, semper amat.
 Tu facis, ut rerum domini mea carmina volvant.
 Meq, ferat caelo carminis aura mei.
 Vos ego praetereo Dellonia sidera, Teq,
 Docte Grubi, vos & fortia corda virum.
 Non his à numeris referet praconia fama
 Qui vester superum limina pulsat honor.
 Illa salus nostra est; seu quam sudore parasti.
 Seu qualis vestro sangvine parta fuit.
 Vos idem Boreas terris fortunaq, nostris,
 Annuerant Regi quam pia fata, dedit.
 Forsitan autores urbis, veteresq, colonos,
 Et qui sit cultus formaq, nosse voles.
 Moenia Lubeca primi struxere profectis
 Hileges urbi, quas habuere, dabant.
 Ut possent olim sua signa docere minores,
 Tor, quos erant patrie, constituere patres.
 Nunc minor est numerus: sex & bis quinq, leguntur.
 Auctior octonis Curia prisca fuit.

Nulla

- Urbis in Insigni crux incubat altera recti
 Sum sit id à patriâ, qui faber urbis erat,
 Nulla fides, nobis Ælvæ onas esse parentes.
 Est autor: qui nos his putat esse sacos.
 Elbingum flumen populo dat nomina nostro.
 Drusidos à Druso nomina sumta lacu.
 Sanguine Saxonico bellorum cladibus hausto;
 Venit ab Hercyniis altera turba jugis.
 Cum Bojis Salij regionis sceptrâ tenebant.
 Hi sortem populis attribuere suis.
 11 Patricium tenuit semper genus urbis habenas;
 Patricium coluit prædia nostra genus.
 11 Roberii veteres populi sunt nomina nostri,
 Et vos Dambiti, Globitiq; Patres.
 11 In Lygis vestra sunt incunabula gentis:
 In Lygis patrias pars bona servat opes.
 11 Ille Bodecceros præstantia pectora nescit,
 Qui nostras Solem nescit obire plagas.
 11 Stirpe Morembergâ Drusis quoq; patria gaudet.
 Non sola hos generat Bratisilæ viros.
 11 De Speculâ dictos Rhombiq; insigne gerentes
 Quæ cano, tercentum messibus arva fovent.
 11 Majorum pulchrâ mactamus laude nepotes:
 Majorum thalamus quos dedit esse meos.
 11 Sunt quæ Pacatis celebrantur stemmata Silvis:
 Prætorum patriæ est nota Grebina domus.
 11 Gensq; Viderorum, quæq; in vestigia toto
 Erectum chypeo Rolsia gestat equum.
 11 Vos Scythoruberos referam? pars magna fuistis
 Elbingæ: quorum fulget equestris honor.
 11 Iactat Alexiadas populi res integra Vangos
Fermanosq; ad vos Botiniosq; meos.

11 **Sprengelios** *Proceres Siffertinamq; propagem*
Pro meritis Regum nobilitavit amor.
 11 **Mineros** *recolo: mihi magnus avunculus ille est.*
Qui nostrâ summum gessit in urbe decus:
 11 **Hic quoq;** *cû tribuit Princeps Albertus honorem:*
Arcani qualem dat bene culta fides.
 11 **Vos quoq;** *Rhabaldos Piscatoresq; recorder.*
Dicebat mater vos genus esse meum.
 11 **Vessellingorum** *non parva est gloria: non laus*
Ruto est pergiadum Clettigenûmq; minor.
 11 **Loæos** *taceo denataq; nemina passim,*
Et, qui nunc præsunt, post memoranda Patrum.
Vrbs quadrata situ est pomœria prima videnti:
Qualis ab Albani condita Roma fuit.
Fossa duplex geminis prætenditur undiq; muris.
Parte nisi Australi, quâ trahit amnis aquas.
Ille liquens amnis nostræ cognominis urbi:
Qui lucro civis uberiore beat.
Innumeras tûres condit sub sidera murus
Interior: valli quem vetus agger obit.
Nunc urbem congestam novam munimina cingunt:
Iamq; urbis nomen tecta sub urbe gerunt.
Intima se portis duodenis area pandit:
Quinq; tamen solas, quâ datur actus, habet.
Sex habet exterior toto munitio tractu:
Quam mediam lenti fluminis unda secat.
Recta via est omnis: series æquata domorû est:
Dividitur longo strata platea foro.
Hinc sacræ fulgent operosis curribus ædes:
Exhibet hinc Consi se domus alta Tibi.
Dat septem illarum spatiosior ambitus urbis:
Hanc medio celebrant marmora secta foro

Hospita tecta patent miseris tria diuice sumtu.
 Amplior est, ima quæ domus urbis agro est.
 Prædia sunt binis: rus est huic Principe dignum;
 Hortorum minimam, quos locat, uber alie.
 Afflicta numquam jacuere negotia turba:
 Par Procerum fundi rem potioris agunt.
 Præfecit reliquis industria corda Senatus:
 Quos probat è populo non temerata fides.
 Non hoc in numero est diu domus alma Georgi
 Nec, tantum effoetæ quæ relevantur anus.
 Respicit illa viam, quæ sunt vineta priorum:
 Hæc Nonnos veteres & sacra claustra videt,
 Est ea cura senum: quos heic manet exitus ævi:
 Nec pueris desunt commoda tecta vagis.
 Nec Domus, aut domui distincta cubilia desunt:
 Pestiferæ quæ sit digna medela lvi.
 Ante urbem lapidis moles numerosa vetusti est,
 Quæ niveum pollen dat resoluta Ceres.
 Vicina clarent moletrinae cortice pinso:
 Tergendi qualem velleris usus amar.
 Sunt aptæ ruidi vitium consumere panni,
 Dum decus acquirit lana subacta novum.
 Est vicina magis pyrii mola pulveris urbi.
 Inde procul, quæ sit nostra papyrus abest.
 Est & quæ raudi quæq; exit scoria ferri.
 Heic quoq; nobilior temperat æra color.
 In tenues postquam diducta est bractea fibras,
 Tinnit ab exactâ chorda sonora molâ.
 Quasq; gerat lanas ditatus Sarmata numis
 Insicit artificum murice docta manus.
 Pulchra satis domus est, si non angusta putetur:
 Quæ scriptor nigras sumit ab ære notas.

Hanc

Hanc habet in foribus mola frumentaria vally
 Proxima ; quâ Solis restituuntur equi.
 Distinctæ longis currunt siphonibus unda.
 Non nisi montanas incola potat aquas.
 Urbis ad occiduam surgunt armaria partem.
 Illustrant cœtos arma decora foros.
 Augentur galeis, tubulisq; vomentibus ignem,
 Munia cùm lectus prima tribulis obit.
 Quid memorem Arturi præcincta palatia Regis,
 Quamq; petunt curis libera corda domum?
 Aut tempe & fontes Cereri Bacchoq; sacratos:
 Implentur patrio quâ vitra longa mero?
 Sunt ædes intus geminae: domus altera Como
 Aprior & mensis est Ciba festa Tuis.
 Est exercenda non hinc procul altera pubi:
 Quæ petit erectam glande sonante trabem.
 Heic cœnis primi fecere cubilia cives:
 Pascit Apollineam nunc quoq; Drusis ævem.
 Spreverunt cannas exordia læta palustres:
 Exclusit jam tum lignea tecta lapis.
 Equa fuit semper, vereq; paterna potestas;
 Quâ vignere Patres: displicuitq; rigor.
 Legibus immodicum prohibet mea patria sumtum:
 Nec patitur pubem luxuriare suam.
 Orditur tædis finitq; jugalibus horam
 Lex ea: quam Patres, qui posuere, colunt.
 Hinc amor in Procere vulgi, regimenq; Senatûs
 Ingenuum nostras pace serenat opes.
 Non mihi mens Paphias in nostrâ Druside formas:
 Dicere: ne merito carmine crescat opus.
 Tota suas Veneres spreuit vicinia dudum:
 Quæ socias nostrâ sumsis ab urbe thori.

Testor vos Samios & nomina magna Gychoni.
Littore qui nostro constitit hospes, amat.
Ipsa suos vultus si Cypria quæreretur extrâ;
Quasitas facies Drusia virgo daret.
Discolor hinc nostræ miscetur natio genti.
Heic figit lazyx, Sarmata, Brito, Larem.
Pura tamen vox est: nec totâ purior orâ:
Materno qualem discit ab ore puer.
Dixerat hoc aliquis: coelo se mittat ab alto
Iupiter; excipiet terra Borussia deum.
Certius affirmo: nisi Dantiscanus haberi
Institor optarit; Drusia tecta colet.
Atq; ea sunt, inquit, gula se quibus effera jactet:
Luxuriesq; soli tollat ad astra caput.
Virtutem reputa: fortunas exime tamen.
Quos tulit egregios ora beata viros?
Fortè ego si dicam; vix Tu numeraveris omnes.
Ingenium multis claraq; dextera fuit.
Patria defensa est nostræ virtute juventæ,
Cum portas hostis penè subisset atrax;
Cadibus infames raptoq; & amore nefando
Cum ferret dominos terra nec ipsa suos.
Hinc meritis natale solum præcellit avorum:
Et nostro constat munere gentis honor.
Scilicet autores cum tota Borussia rerum
Cogit; in his noster puncta Senatus habet.
Ducitur hoc censu, quoties Sol conficit annum,
Munere qui summo munia Regis obit.
Servantur decora atq; ævi monumenta prioris:
Hanc quibus extuleras, Rex Casimire, fidem.
Ingenti merito signat mea patria numum:
Et jus hæredis deficientis habet.

Regia

Regia res certè est nostri venatio civis :
 Et Regum in titulis nomina nostra legi.
 Nuperius Gothicas admisimus urbe cohortes.
 Esse nefas hi, qui de servuere, putant.
 Non poterat jugulis defendi aut sanguine fuso
 Patria : cui nostrum consuluisse fuit.
 Cessimus hinc Regi Regisque potentibus armis
 Obniti contra non satis æqua manus.
 Cessistis populi vos munimenta ferocis.
 Ut vidit, dominam Victor in arce fuit.
 Tempore post longo cunctator bella parabat
 Sarmata : qui nostris Marte repulsus agris.
 Venit in has partes atque hæc in præmia laudum
 Arctos pubes nostra secuta duces.
 Talia perpetuis dicuntur tempora fastis,
 Et bona Victoris nostra profecta manu.
 Consiliis Saxo nostri gaudebat alumni :
 Amplexa est nostrum Cæsaris aula genus.
 Scultia des ille est : qui polluit arce Themistos,
 Iuraque composuit litigiosa fori.
 Pectoris Augusti solitus cognoscere sensus
 Gessisti lituos, Tu Schonepege, sacros.
 Nostra gentis eras, Samius natalibus audis,
 Qui, Vattere, mihi sanguine iunctus eras.
 Iunxit Ebrosteniis virtus Te magna dynastis.
 Tablinis hi Te praposuere suis.
 Si genere et solo ducantur sanguine cives ;
 Christophore, in nostris Tu quoque, Prætor, eris.
 Varmius obulerat lætos Tibi Præsul honores.
 Nunc Cæsar nobis Te minus æquus habet.
 Romuleo legi dignos in iure labores ;
 Cum mihi Te generis conciliasset amor.

Fidleros stirpem Felicis patria Drusis
 Non dedit: eduxit sola virosq; dedit.
 Arre Machaoniâ valuit, qui missus ad Arcton:
 Sarmatiae gratus Regibus alter erat.
 Cessit muneribus: cessit vigor utilis ævi:
 Varnæâ sacris præsidet urbe minor.
 Penè mihi excideras, propior quem Marchio fovit,
 Cui titulos summos lura, Gulelme, dabant.
 Consule gavisâ est urbs Ottocarêa Gulelmo.
 Nuper erat cari funere mæsta viri.
 Drusius ecce regit populi Gedanensis habenas:
 Virgineâ fasces Drusius urbis habet.
 Tene feram Bochmane! Tuas Epidaurius anguis
 Non satis in laudes ipseque Phæbus eat.
 Te spe non dubiâ, cum corpora languor haberet,
 Poscebat Medicam civis & hospes opem.
 Virtuti stat cana fides. Hæc fama super sit.
 Noster eras. Nostro carmine dignus eras.
 Te nisi, docte Nesi, Philyre Misena dedisset,
 Affereret textis non mala causa meis.
 Vexit Paonia jam Te sollicita cura
 Me puero, cum Te sollicitaret ævus.
 Sed noster multâ poterat ætate videri:
 Quem lustris habuit Drusis amica novem.
 Iam longâ serie jus & pia fœdera Iovæ
 Hac ipsâ nati sanctius urbe docent.
 Te Clogi terris Te Sandi culte negato,
 Mirantur Schilios patria templa suos.
 Dulce viri senium! patrisq; venustior ætas
 Natorum rarâ prosperitate trium!
 Præfuit hic aris: causas fraterna secabant
 Pectora: qui minor est, alta Lycæa regit.

Cui poterat genitor moriens hanc sceptrâ reliquit.
 Da quoq; nunc, pollex Tu Myliane, viros!
 Patria dat sumtus: sunt tecta decentia Musas:
 Area Phœbeam circuit ampla domum.
 Vidi ego formosis cùm staret consita silvis;
 Et ferret Paphiis æmula mala rosis.
 Antiqui superant vestigia nota decoris,
 Quæq; loci septis rarior arbor inest.
 Tutandis patria non deêrunt pectora rebus:
 Tractandis venient agmina digna sacris.
 Cultra quidem hæc studiis sed perpoliendâ venustis
 Sole sub externo provida Drusis alit.
 Menningere, veni: Frisius revocaris ab oris.
 Flagitat adventum causa diserta Tuum.
 Perge Suarez, Tuq; ô Cromere propinquum
 Sanguen. Eris patriæ commoda turba mea.
 Vos Megerisiadæ magnis incumbite cæpris.
 Drusidos est vestris sumtibus auctus honor.
 Dura fuit numquam peregrinæ patriæ genti:
 Munificâ semper quam levat illa manu.
 Invitat pretio populi in commercia nostris
 Externam pubem: quæ mihi testis erit.
 Druside subsidium multorum invenit egestas.
 Non eguère, novem qui coluère Deas.
 Nunc ego vos patriæ clarissima lumina flerem
 Reddita Brunones Neiodicosq; polo;
 Iret & in pullâ meus Ordo veste Senatus;
 Semper & hæc luctûs publicæ causâ foret;
 Treschembergiaq; fascis nisi conscius æther
 Approbet & trabeas, Coje diserte, Tuas.
 Non vano augurio visi res spernere nostras
 Consule nunc gemino VI mala nostra levant.

Hæc

Hac duo defendent afflictam pectora navim,
 Commodaq; æternæ (sic rogo) pacis alent.
 Salve, qui Regis sub maiestate coherces
 Mensibus his, Fuxi, vim nocuasq; manus.
Stumeros, Schneiosq; meos pia Numina servant,
 Hoppiadenq; meum, Teq; Siferte, meum.
 Te clarum merito Drusis mea perdidit, Hoppi;
 Ludit at in fati non ea sola Tuis.
 Proles dicta super patriæ vestigia famæ
 Ingenii promptâ dexterrate premir.
 Te, Megerisiade, numero non eximii illo
 Noster amor. Cultâ stet Tibi Parca colo.
 Te, qui Consulibus succedis honore secundo
 Non ego sic, Esci, transeo. Sospes agas.
 Sint Tibi, quem series iterum confusa ministrat
 Lucundi plures, Agriopome, dies.
 Inter Neiodicos superas, longumq; super sis,
 Proximus Esciade Tu mihi culte senex,
 Jane, fide propiore meo conjuncte parenti,
 Ec nato felix Te referente patrem.
 Maeste Henningiade; rerum Tibi profuit usus.
 V'sus Te rerum, Langocagelle, probat.
 Nec Tu, care mihi Judex, indictus abibis.
 Quiq; Gulelmiade rem prohibere iuras,
 Vos populi votis meritiſſima vivite corda,
 Neq; aliquâ vestræ parte fovete tribus.
 Dicite, si faciem rerum mutabit & urbis
 Instabili Numen stanti in orbe deæ:
 Patriatalis erat versu celebrata Zamell,
 Cum posset talem Drusida ferre suam.
 Dic Gotofrede puer mihi nate Charillide dulci,
 Qui vitam caræ morte parentis habes,

Dicolum: patriam verus pater extulit urbem?
 Drusopoli est multo sed minor illa meâ.
Pax quoq; nunc solida est: & quæ nocet urbibus ipsis
 Jam gravis est nulli lingua proteiva viro:
Amisit turpes insana calumnia mores:
 Virtutemq; colunt pectora, Rege pio.
Interea vanas prohibebo Druside mentes.
Hæc mihi devictis altera laurus erit.
Cogam ego Cyrrheas hac ipsa in bella puellas:
 Pro meret Vates, quot foris, arma gerent.
Meonidum studiis majorum additior ætas
 Omnis erat: stirpi dignus in hæsit amor.
Et non Meonides nostros armentur in hostes?
 Aut Vatum jaceat sub pede livor iners?
Cede furor. Nam potest nostros audura triumphos
 Non habet in placido carmine turba locum.
Sunt aliquid nostri, neq; vulgus inane Poeta.
 Geppelium miscent Grotia plectra diis.
Clogius ornabas Grajas pietate Camoenas:
 Auxit & in Myliis Musa Latina decus.
Ipsæ puer Phœbi sum ductus amore Sororum;
Et fontes adii, Castali hymfa, Tuos.
Mirabar subeunte deo jam Numine plenus
 Currere, quod felix moverat ardor, opus.
Cæsareas dixi ruitasq; à fulmine laurus,
 Quamq; sibi asseruit cum Iove Cæsar ædem.
Vos meruistis avi: Stirpem furor impius egit.
 Infestæ jaceat posteritatis honor.
Intulit arma Deo Cæsar: sic concidit ales:
 Virtutisq; parum marcida laurus habet.
Poscit Hyperboreo nunc Orbis ab Orbe salutem.
 Nempe Deus Gothici pectora Regis amat.

Ille mihi dicendus eris : cui carmina cura
 Docta, mihi posthac carminis autor erit.
 Da Themis exiguam requiem : jam digna tropæis
 Exigit hic meritis, qui mea texta probat.
 Druside Rex Stephanus nostro Pæbeia civi
 Serta dedit : nostrum non erat ille genus.
 Urbs tamen nostrâ lauru redimita capillos
 Cantabat Moschi Volsia Musa fugas.
 Si cives memorem non natos Druside Vates ;
 Reimanos meritò Voidiosq; canam.
 Vos Iova Mystas pulcro contendere versu
 Ut vidi ; dixi : Tu mihi, Tuq; places.
 Felligibellinæ vivunt post funera Musa.
 Has habui primas nota sub antra duces.
 Druside vixisses ; primas, Laubane, teneres :
 Cujus ab ingenio culta Camoena mea est.
 Drusia formavit Tecum Gedanensis Agenor
 Postera : quæ patrium nomen in astra ferant.
 Dicere de vobis non hoc potuisti Athenæ :
 Drusis opus vera religionis habet.
 Sæd struxit veterum pietas in collibus altis
 Fana Deo : collis bis duo planus ager.
 Mittit solliciti Mysten proba cura Senatus :
 Imbuat agricolam qui pietate rudem.
 Hic operis, quas vis non asperat ulla, solutis,
 Dat pecori & fundo cætera pensa suo.
 Nobilium parto felix non invidet agris.
 Novimus invidia sustinuisse faces.
 Ipsa favent nobis tantarum Numina rerum.
 Nulla satis nostras gloria vincit opes.

Ad Illustriss: Dominum ac Heroem

DN. AXELIUM MOXENSTIRNIVM

*Lib. B. in Kimitho, Dominum in Tydœ & Vy-
holmo &c, Cancellarium Regni Svecici, partiumq; in Borussia
Regiarum Gubernatorem Generalem &c.*

Quam Tu rem semel, Axeli,
Divinâ ingenti vi trutinaveris;
Illam non ferus Austriæ
Turbabit strepitus; non animo eximet
Stipans agmine Celtiber
Romanas Aquilas; nec duce Loilâ
Gaudens factio milite,
Tot dira intulerit quod mala gentibus,
Suspendet tacito metu:
Sed quæ sola placent moenia Drusidos
Ædesq; oppositæ foro
Arcani placitum consilii exigent.
Qui res temperat Arcticas
Gustavus patriæ gloria proximum
Regni Te facit arbitrum:
Et nunc invidiâ major es hostium,
O Lechi genus asperum
Oxenstirniadæ mens cata quæ domas!
O sævi quoq; Cæsaris
Compressura sacrum, si libeat, nefas!
Pars hæc muneris est Tui;
Quod lætâ colitur pace Borussia,
Fractis Sarmatiæ minis.
Quod Rex bella gerit dexteriùs, Tuū est.

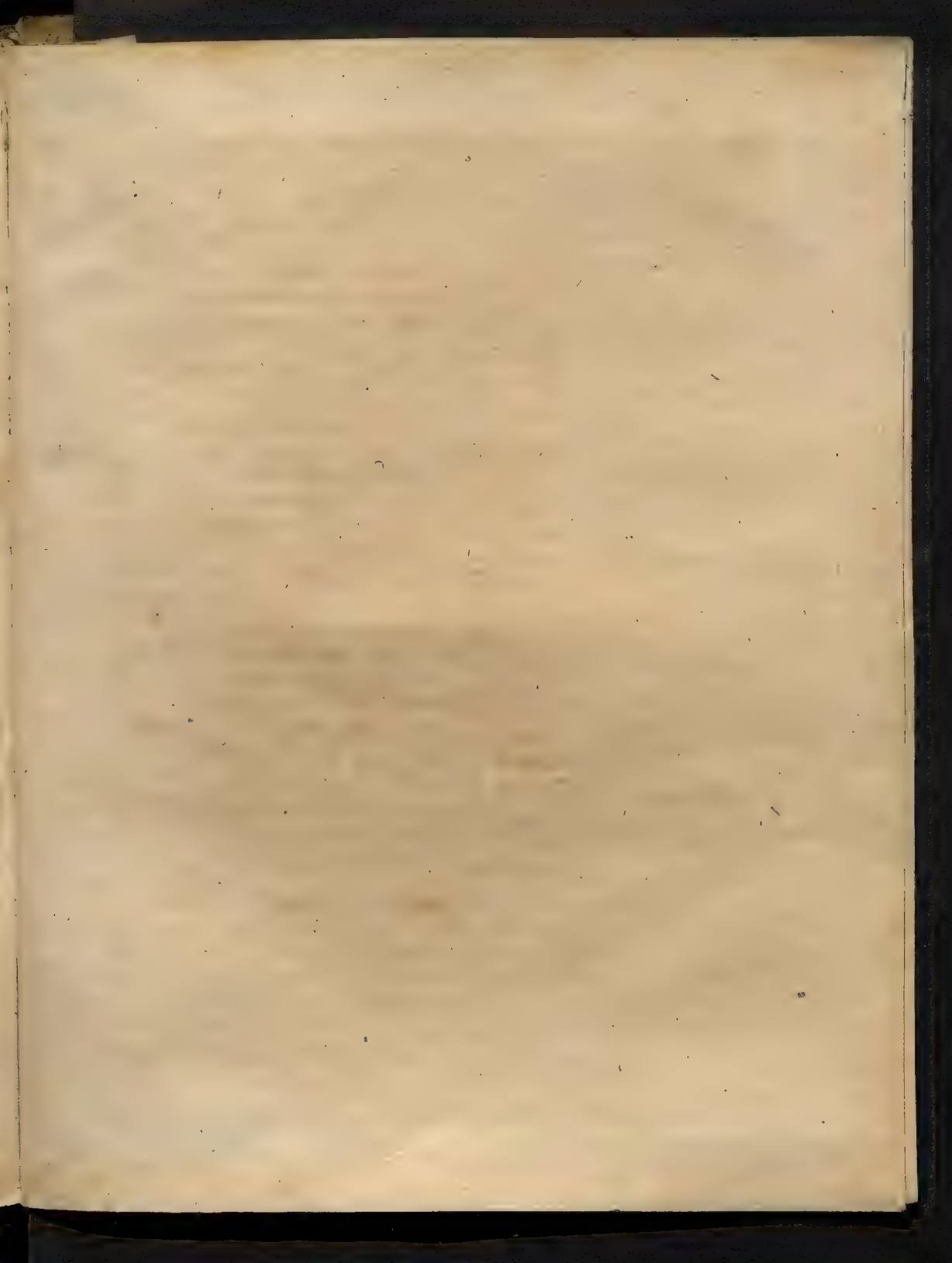
Ad

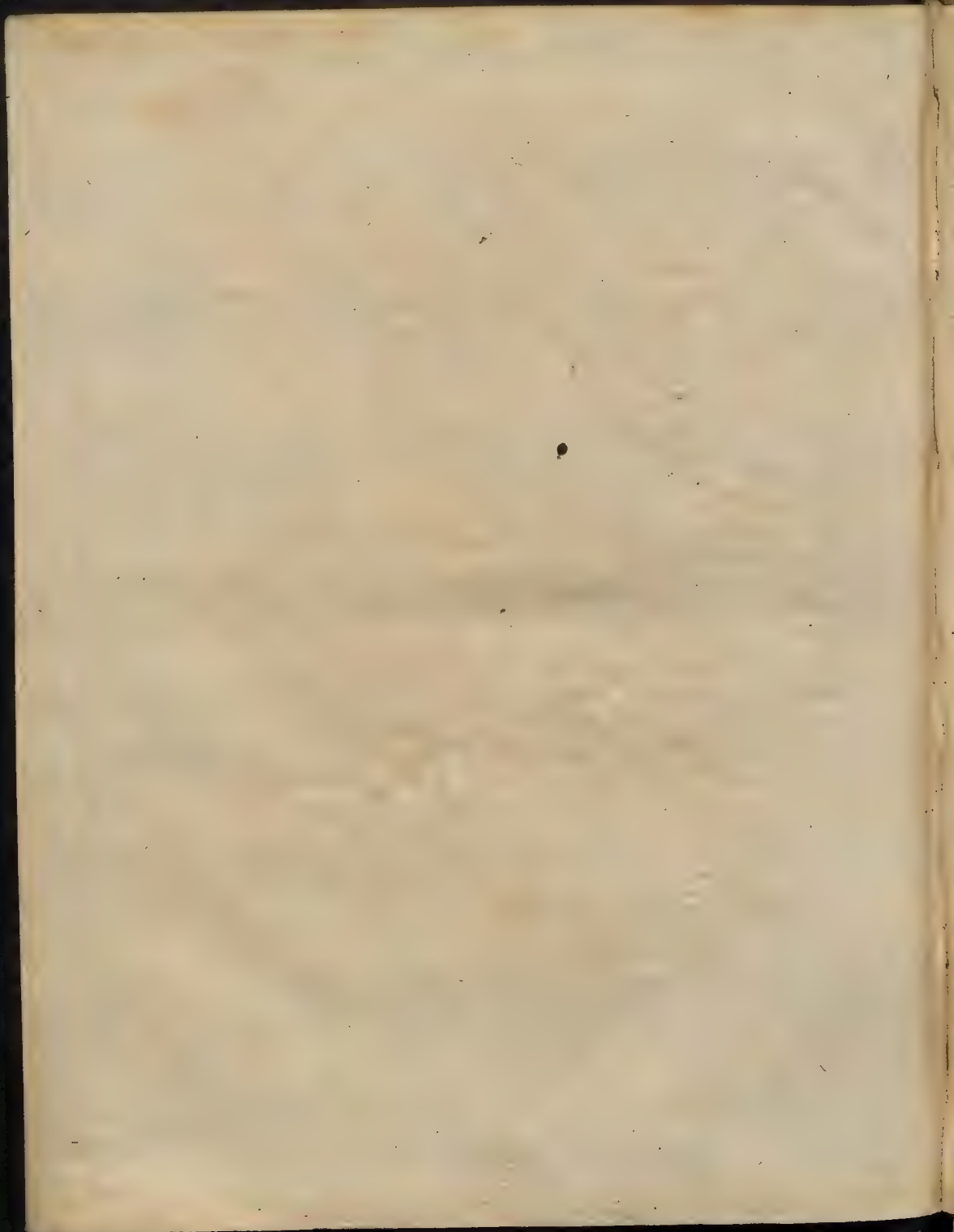
Ad Nobiliss. & Magnif. Virum

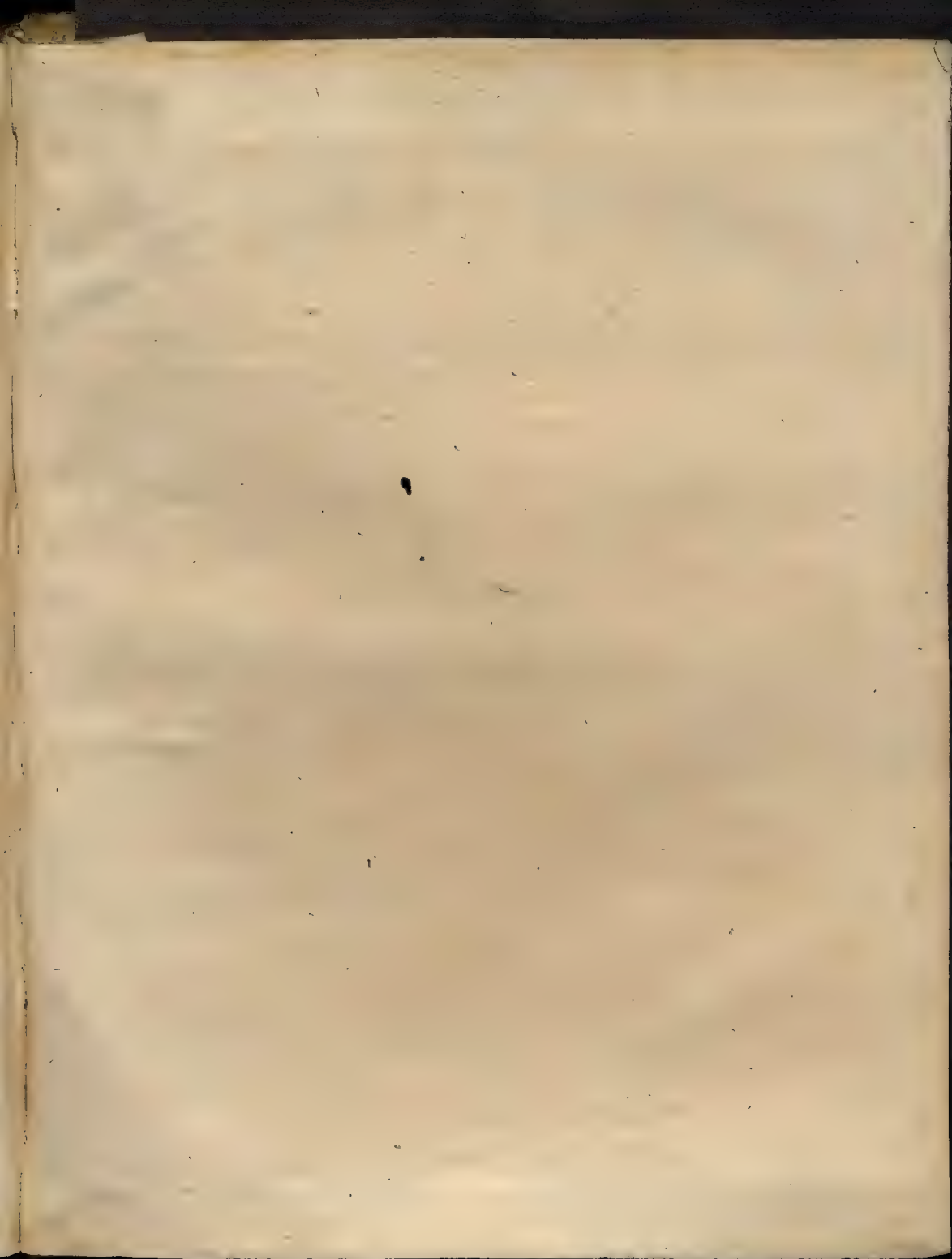
DN. IOANNEM N. DELLONIVM

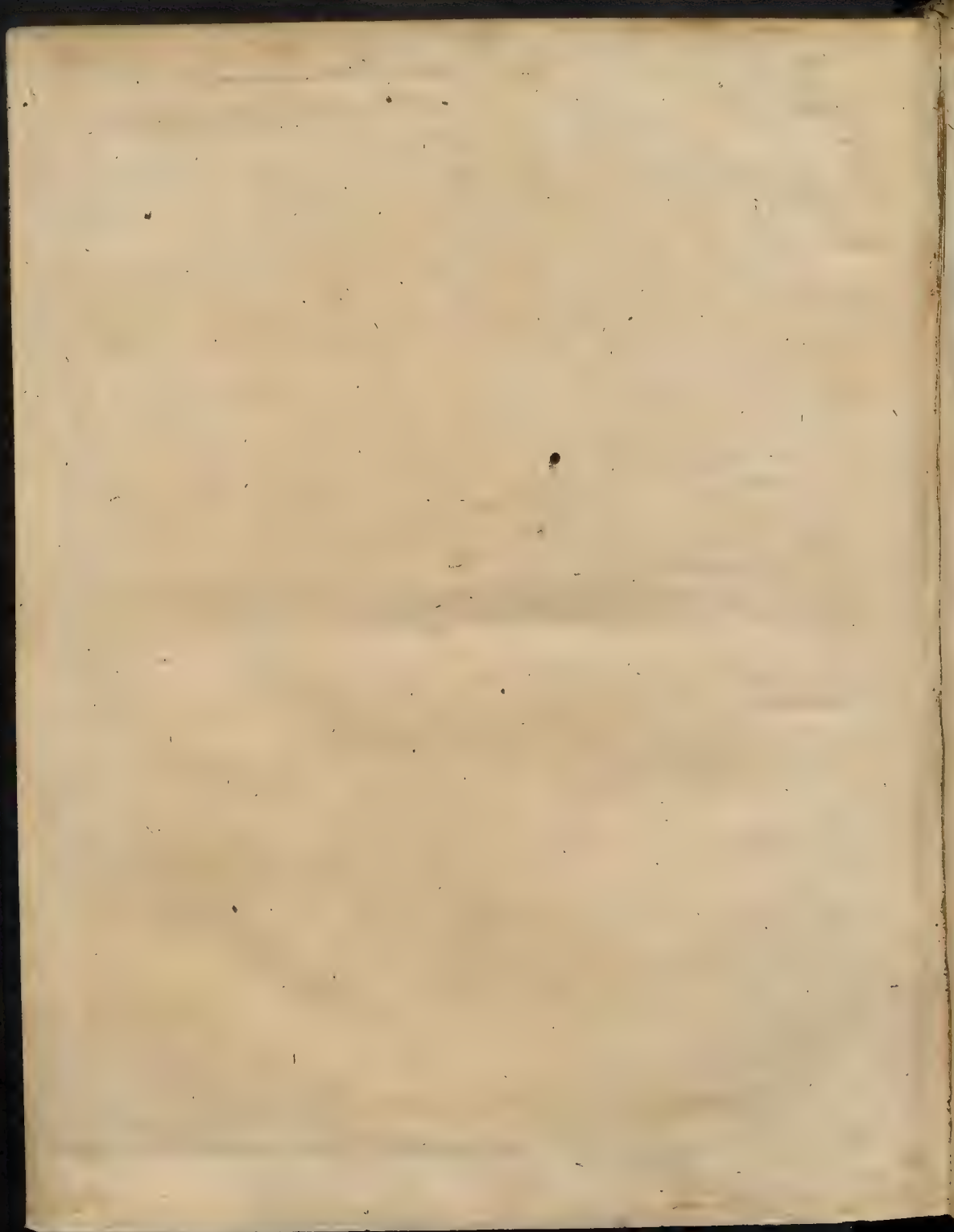
ab Hamerstein I. V. D. quarum Audito rem
campi Generalem in Exercitu
Evangelicorum.

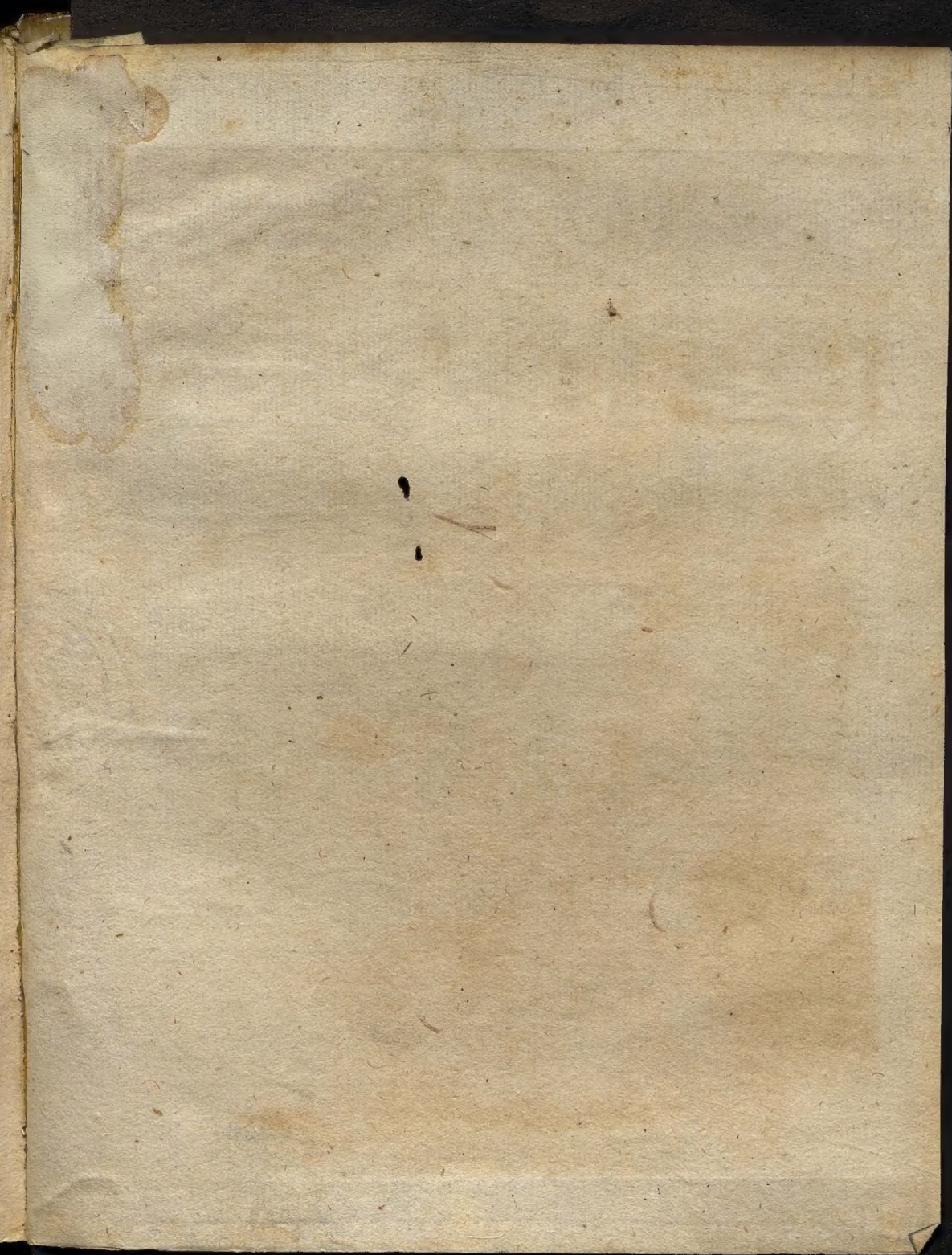
Cui Tu cumq; semel, Themis,
 Bis senas tabulas scit a Decem virum
Fasq; à Cesare conditum
 Sectanti placido Numine faveris;
Illum non mare Atlanticis
 Ditabit spoliis; non rate Belgicâ
Gangem mittet ad ultimum
 Auri insanus amor; non agiles novi
In Sinas iteris ducem,
 Quod frigus Scythici spreverit aquoris,
Dicer nauta Batavia:
 Sed quæ causa forum discolor occupas
Et litis rogat exitum
 Finget juridico munere nobilem.
Te rerum Dominus Gothus,
 Delloni celebris, principum amabili
Miscet consilio virum:
 Et jam dente minus roderis invido.
O iuris venerabilis
 Distinctos apices quæ, dea, ponderas!
O sensus quoq; cygridum
 Aversura ferum, si liceat, nefas!
Nutu contigit illius;
 Quod toti egregius Pieridum choro
Legum scriberis arbiter,
 Delloni: quod in ore omnium es, hæc dedit.

Biblioteka Jagiellońska

514700195523

